

Ekáti Pōl ené mbi ntá Nkwɔ Kōrint

Pōl ätó bakak ntá bakoŋo Yesu abhen Kōrint

¹ Me Pōl mmu Mandem áyábhé bé mbák munto Yesu Kristo ké nchí nsìŋ ekáti ene. Mandem abhíní mé békoŋo nkaysi ayi yímbəŋ. Nchí fá ne manó ywesé Sosténes.

² Sésìŋ ntá yeká bö nkwɔ Mandem awu etók Kōrint. Sésìŋ ntá yeká bo Mandem ábhíní, akɛ mǎmbák nyáná bé mǎmbak böbhi. Akɛ mǎmbák böbhi mpoknkem ndü bãbháré mmuet ne Yesu Kristo. Ne nkúbhé enyu eyo ké yí ákú ne yěntiki mmu ane ábháré mmuet ne Yesu mbǎnkem. Nó chí yěntiki mmu ane ápú rɔ ménikmuet ntá Yesu Kristo anchye nəkɔ yí kenókó. Yí Yesu ké achí Acha ywese ne abhak Acha ntá yěntiki enyü mmu wu ane ághòk chí ne yí. ³ Mandem Eta yesé ne Yesu Kristo Acha mántóŋ bé berĩndu, mánychye bhe kpák.

Pōl äkàka Mandem ěti Bö nkwó Kōrint

⁴ Mpú rɔ béchye bakak ntá Mandem mpoknkem ěti berĩndu ebhen yi átóŋó bé ndü bãbhàt mmuet ne Yesu Kristo. ⁵ Ayet béká bö nkwó abhen Kōrint ndü babhi ankem. Sayri sayri, akɛ mǎndíní menyìŋ ebhen bo abhen bãbháré mmuet ne Yesu bãbhónŋ béríní. Ne achyé bhé akap bégháti bho menyìŋ ebhén yí ákú mǎndíní. ⁶ ěchí enyuyɔ mbonyune akap ané Mandem áchyé bhé átòŋ bé mbok ane séghàti bhé ěti Yesu Kristo achwe amem batì yeka sayri. ⁷ Ne eyo ékú bé ndü bãchi ne amík ambi mǎnòŋ Yesu Kristo Acha ámpétnsem, bãbhəŋ yěntiki akap ané ěfóŋó Bedyere áchye. ⁸ Chəŋ Eta Mandem ankɛ bé mǎnte kpirí

te ndũ ngwenti, kebhóŋ bekwéné ndũ nywəp enen Yesu Kristo Acha ápètnsem. ⁹ Mandem apú rə beku nó ntá yeká mbonyune yí àkù yěntiki enyiŋ ené yí árémé bé yí àku. Ne yímbəŋ kě ábhíjǐ bhé be mǎmbat mmuet ne Yesu Kristo Acha ywese.

Ákóré áchí néntí Bǒnkwó abhen Kōrint

¹⁰ Bǒma, ndũ nnyén Yesu Kristo Acha, nchí nik be mmuet bé mǎndó békem kefě ne bati, mǎmbák eyəŋ émət. Ébhíkí rí be ákóré ámbák néntí eneká. Nchí nik be mmuet, bák ká nti némót, mǎnkoŋo noko chi nkaysi amət. ¹¹ Bǒma, nchí rem nó mbonyune mbək bo abhen báfú eket Klóe bǎghátí mé kpoŋoroŋ, bé bǎtáj ne bati. ¹² Enyiŋ ene mǎyáj beku mǎndíjǐ chí be bǎchí ndũ bakwó, bǎbhák beyəŋ beyəŋ. Mbək ayeká bárəm be, “Bákòŋo chí Pǎl”, bǎchák be, “Měkòŋo chí Apólos”, abhénéfú be, “Měkòŋo chí Píta”, ne nkwó áchák be, “Měkòŋo chí Kristo”. ¹³ Mbép kpík be, mmũ ákwáy békóre Kristo ndũ bakwó? Ghatí ka me. Me Pǎl kě bágó ndũ ekotákátí ěti yeká ke? Yě mmũ yweka achí ane bájwítí yí ndũ nnyén Pǎl? ¹⁴ Nkáká Mandem bé mbíkí jwiti yě mmũ yweka ébhíkí fuét chí Kríspəs ne Gáyos. ¹⁵ Yě mmu yweka apú kwáy ye berem bé menjwítí bhé ndũ nnyén ena bé mǎmbák bakoŋo bha. ¹⁶ Mhm, njwítí nyaka nkwo Stefánas ne eket eyi enkem. Mbíkí riŋi bé njwítí yě mmu achák. ¹⁷ Kristo abhíkí tó mé bejwiti bho. Ató mé chí bé ngátí nókó bo Mbok Ndíndí. Ne mpú sət chí neríjǐndak enen bǒ mmík ne sérwərényu béghátí bho Mbok Ndíndí mbonyune mbíkí yáj bé betanjá newú enén Yesu ndũ ekotákátí mémák ndéndem.

Yesu chí betaŋ Mandem ne neríjǐndak Mandem

¹⁸ Ndíjǐ sayri bé mbok newú Yesu ndũ ekotákátí chí echĩnti ntá bõ abhen báchí ndũ mbi newú. Ke ntá yesé bõ Mandem ăpeme, séghò betan Mandem ndũ newú Yesu. ¹⁹ Ekáti Mandem éghàti bhese be Mandem ărem be, “Chon ńchonti nerĩjĩndak enen barijĩndak ne kebon ekem bõ abhen báchi mbõ mmu ane ághò menyĩ chi ndu ékírísú.”

²⁰ Ndũ échí nó, nerĩjĩkepi enen barijĩndak néchí fá? Batonjõ bebhé Moses bárijĩ yĩ? Bõ mmik abhen bákõj békem epúítí báchí kpík bõ agha? Mandem atonj bé nerĩjĩndak enen bõ mmik néchí ndéndemé ndak. ²¹ Mandem mmu árijĩ yěntiki enyĩj abhíkí ka bé bõ mmik mánsót chí ndyere kebon ekap mándĩjĩ yĩ. Yĩ arem bé ăpeme chí bõ abhen mánoko Mbok Ndĩndí ané bhese séghàti bhõ, yěndu mbok bho básòt Mbok Ndĩndí chí mbõ echĩnti. ²² Mbok Mandem áchí mbõ epõndak ntá bo Israel ndũ báyanj béghõ erĩj ené éfũ amfay ke mánoko bé Mbok Ndĩndí achí tetep. Bõ Grik mánoko chí enyĩj ené ékò ndõj ámót ne nerĩjĩndak enap. ²³ Ke séghàti bho chí bé báway Kristo ndũ ekotákátí. Ne mbok yó ákú batí bo Israel átáká amem. Ne bo abhen bápú bo Israel básòt yó chí mbõ echĩnti. ²⁴ Ke bõ abhen Mandem áyábhé be mámbák abhi mpoknkem, yě chí bo Israel, yě chí bo abhen bápú bo Israel, bárijĩ bé amuet Yesu Kristo kě bo bághò betan Mandem ne nerĩjĩndak Mandem. ²⁵ Nkaysi Mandem ane bakwãwanj básòt bé chí epõndak, chí nerĩjĩndak enén néyá tontó néchá nerĩjĩndak enen bõ mmik. Ne betik Mandem ebhén bo básòt bé bépú yěnyĩj, bébhõj betan ebhén béyã béchá betanj bõ mmik.

²⁶ Bõma, báké ghokõntik menyũ bo be báchí nyaka mpok Mandem ábhĩjĩ bhe. Puyě beyã bheka kě bachí barijĩndak

ndũ neyĩñi ane bõ mmik. Puyě beyă bheka kě báchí nyaka maném bo, ne puyě beyă bheka kě báfú nyaka ndũ besáyri maneréket. ²⁷ Mbõñ Mandem kě áyábhé bo abhen bápú bariñíndak besí bõ mmik bé mámbák bõbhi. Akũ nó bé ntíanwóp ámbák ne bõ abhen básòt mmuet eyap mbõ bariñíndak. Ayap nkwó bõ abhen bábhíkí bhóñ betañ besí bõ mmik bé ntíanwóp ámbák ne bõ abhen bábhóñó betañ. ²⁸ Mandem ayap nkwó ndéndémé bho abhen bõ mmik bábyàk mbõ be bápú yěnyĩñ. Akũ nó bé menyĩñ ebhén bõ mmik bákáysí bé bõ kě bébhóñó menwop béké pere bhák yěnyĩñ. ²⁹ Ndũ échí nó, yě mmu apú kwáy bépanyu besí Mandem. ³⁰ Mandem aywĩntí kě ákú bé mǎnkwayé bébhát mmuet ne Yesu Kristo. Yí kě apet ákú be Yesu ányché bhe nerĩñíndak enén tetep, ne ěti Yesu kě Mandem ásóré be mbõ bõ abhen báchí chák besí bhi. Akũ besé sémbák pépép, bakwap tí. Yesu ré kě ákú bé séndóp chí bo Mandem ne achye nepém eni békú besé séké pere bhák ndũ kesemé bebú. ³¹ ěti eyo, kě échí mbõ enyũ básĩñí amem Ekáti Mandem be, “Mmũ ane áyañ bépanyu, ámpányu chí ěti enyĩñ ene Mandem Acha ákú.”

2

Põl ǎghati bho ěti Kristo mmu ágú ndũ ekotákátí

¹ Bõma, mpok ntwó awu ntá yeaka, mbíkí twó bégháti bhe Eyõñ Mandem mbõ mmu ane ábhóñó sérwórenyu, ne mbíkí twó mbõ mmũ ane achí ndĩñíndak. ² Mpok nchí awu, nkũ nti ena bé mpú yáñ ndĩñí enyĩñ echak, ébhíkífuet chi berem ěti Yesu Kristo ne, sayri sayri ěti newú enen yí ágú amfay ekotákátí. ³ Ntwó nyaka awu ené yě betañ bépú ne me ne mbóñ beyă becháy, ngwet nõkõ gbagbǎgbak. ⁴ Ne mpú sòt nyaka chí nerĩñíndak enen bõ mmik ndu betõñ,

ngati nōko bhe Mbok Ndíndí ndu nchi nu beka mǎnókó. Efóńó Bedyere kě ásóré betan ebhi ákú mǎngó bé enyiń ené séghàti bhe échí tetep. ⁵ Eyo étòń bé puyě nerińındak enen bõ mmik ke nékú bǎbhóńó neka ne Yesu. Chi betan Mandem.

Nerińındak Mandem

⁶ Yě nó, mpok séchí ne bo abhen mǎnánj báséné ndũ mbi Mandem, séghàti bhó chí menyiń ebhén béchye bhó nerińındak, ke puyě nerińındak eken bõ mmik. Ne épú bhák enyũ nerińındak enén bõ abhen bǎbhóńó betan fá amik, betan ebhen béfuère fuet. ⁷ Nerińındak enén né séghàti bho chí enén néfũ ntá Mandem. Néchí bhésé bhésé enyu ené bo bǎbhíkí rińi nyaka nó. Te ndũ mpok ane mmik ábhíkí re bho, Mandem anánj aghókó nyaka nó abhure ntá yesé ndu békwák besé sémbóń kenókó. ⁸ Bõ abhen bǎbhóńó betan fá amik bǎbhíkí rińi nyaka yěnyiń ěti nerińındak Mandem enen. Mbõ bárińj nyaka ěti nerińındak Mandem enen mbú bǎbhíkí gó Acha ywese mmu ábhóńó kenókó kenkem ndũ ekotákátí. ⁹ ěti eyo kě básíńj amem Ekátí Mandem be, “Menyiń ebhen yě mmu ábhíkí kaysi bé chonj mémfakari wáwák, bó kě Mandem átóńtí ábhúré ntá bõ abhen bákonj yi.”

¹⁰ Mandem ákú séndíńj menyiń ebhen. Efóńó Bedyere mmu yí átó kě ákú séndíńj bhó. Efóńó Bedyere aríńj yěntiki enyiń, aríńj yě chí menyiń ebhén béchí te amem ntá Mandem. ¹¹ Ndiere efóńó mmu ke ékwáy béríńi nkaysi ane áchí yí anti, mmu achák apú kwáy béríńi yó. Enyu eyo kě échí ne Mandem, ndiere Efóńó Bedyere kě aríńj nkaysi ane áchí Mandem anti. ¹² Ne Mandem áchyé bhese chí Efóńó

yi yímbəŋ, puyě chí efóŋó ene éfú fá amik. Mandem ato bhesē Efóŋó yi be Éfóŋó yi ankwak sendiŋi berítí menyiŋ ebhen yi áchyé bhesē ěti berĩnti ebhi. ¹³ Échí yé be mpok séghàti bho menyiŋ ebhen Mandem áchyé bhesē, sépú kə nə chi ne neriŋĩndak enen néfú ntá bakwǎŋwaj. Efóŋó Mandem kě ákà sendiŋi menyiŋ ebhen sérèm. Ne séghàti menyiŋ ebhen béyíŋí Efóŋó Mandem chi ntá bo abhen Efóŋó Mandem achi ne bhə. ¹⁴ Mmu ane Efóŋó Mandem apu ne yi, apú kway bebhəŋ akabhé menyiŋ ebhen béfú ntá Efóŋó Mandem. Apú kway beriŋi bhə, ne bebhak chi epǒndak ntá yi, mbənyune ndiere Efóŋó Mandem kě ákà mmu andiŋi bhə. ¹⁵ Mmu ane Efóŋó Mandem achi ne yí, ákwáy beriŋi menyiŋ ebhen menkem, ke bǒ abhen Efóŋó Mandem apu ne bhə, bápú kwáy beriŋi menyiŋ ebhen mmu ane Efóŋó Mandem achi ne yi ákà. ¹⁶ Échí mbə enyũ básíŋí amem Ekáti Mandem be, “Agha ákwáy béríŋi enyiŋ ené échí anti Mandem Acha? Agha ákwáy béchyé yí maníé?” Ke mbák chí bhesé bo bho Efóŋó Mandem áchí ne bhesé, sébhóŋ enyũ nti enén Yesu Kristo áchyé bhesé.

3

Ákóré áchí néntí bakoŋo Yesu

¹ Bǒma, mpok nchí awu ne bhe, mpú kwáy nyaka beghati bhe menyiŋ mbə mmu ane árèm kepi ntá bo abhen Efóŋó Mandem achi ne bhə. Mbǒŋ nyaka beghati bhe menyiŋ chi mbə mmu ane árèm kepi ntá bo abhen mánóko Eyoŋ Mandem, ke bǎkoŋo chi nepém enen fá amik mbənyune bǎchí nyaka mbə bə abhen bǎbhəét amə ndũ nepém eneka mbə bakoŋo Kristo. ² Mbəŋ yé bédik nyaka be chí ne nébhi, puyě ne nenyié mbəŋ mbənyune bǎbhíkí re kwáy nyaka bo abhen mǎnyie nenyié mbəŋ. Kpátě

εχῶν βάβηκί re kwáy bo abhen mānyie nenyié mbῶν.
³ Bābhuet chí māmbῶ mbῶnyune nkaysi yeká abhuet chí ndũ menyinjí mmik. Bābhῶν mpabhamík ne bati. Bāgwà ne bati. Eyo épú tῶν nó bé nkaysi yeká abhuet chí ndũ menyinjí mmiki ne? Chí enyu eyo. ⁴ Mbák mbək ayeká bārēm chí bé bákῶηο chí mé Pῶl, báchák mándeme nəkó chí bé bákῶηο Apólos, nó étῶν bé bāchí chí mbῶ bῶ mmiki ne.

⁵ Apólos achí kpík agha? Me Pῶl nchí agha? Besé séchí chí bῶ betok abhen Mandem átó be sénkú mănókó Yesu. Yēntiki mmu ywesé ákú chí ebhi betik ebhén Mandem áchyé yí ánkú. ⁶ Mpi erítí mbwót amem bati yeka, Apólos amiákátí manyiep aré. Ke Mandem kē ákú mbwót ángó. ⁷ Mmu ane ápi mbwót ne mmu ane ámyàkati manyiep aré bápú yēnyij, Mandem mmu ákú mbwót ángó kē ákú yēntiki enyij. ⁸ Mmu ane ápi mbwót ne mmu ane ámyàkati manyiep aré bāchí enyu émót, mbῶnyune bākú chí enyij éré émót. Mandem ákap yēntiki mmu wap békῶηο ebhi betik ebhén yí ákú. ⁹ Séchēm amῶ ndũ betik Mandem. Ne bāchí mbῶ nki Mandem, ane sékú betik amem, bāpét bābhak mbῶ eket ene Mandem átè.

¹⁰ Mandem achyé mé akap, mbo betik awu ntá yeká mbῶ esáyri nte beket, ngoko nebhúérémik bétée eket sayri, ne nēne, mmu achák áte eket aré. Ke yē agha ane átè eket ndũ nebhúéréket enῶ, abhῶν bésót mpok, ante yo sáyri. ¹¹ Yesu Kristo kē áchí nebhúéréket enén bābhῶηῶ bétée eket aré. Ne yí kē áchí nebhúéréket enén bāghókó bābhúré. Yē nebhúéréket néchák népú enen mmu ákway béghóko. ¹² Mbək bho básῶt pú ne silbha ne batay ḡaḡaḡ bétée eket ndũ nebhúéréket enῶ. Báchák básῶt menək ne tákῶ ane nnya ényie ne tákῶ ane nnya ébhure aré ndu bétée eket ndũ nebhúéréket enῶ. ¹³ Ke ewak ene Yesu ápètnsem fá amik, betik ebhen yēntiki nte-beket ákú bēfũ

kponororŋ. Ewak eyɔ, Mandem äkù ngó ántóny enyũ betik ebhén yěntiki mmu béchí. ¹⁴ Mbák ngó ábhíkí sɔŋ betik ebhén mmu ákú ndũ nebhuééréket enɔ, chɔŋ Mandem ankap yí ndũ betik ebhi. ¹⁵ Ke mmu ane ngó áśónjɔ betik ebhén yí ákú ndũ nebhuééréket enɔ, äbhɔŋ chí ménémé. Mandem äpeme enyũ nte-beket wu, ke äbhák chí mbɔ mmu ane árɔbhé chí mandú bésónjɔ amem eket, ke anɔne, afú, eket ésónjɔ kurukotok.

¹⁶ Bě bakoŋo Yesu bärínjɔ sayri bé bächí mbɔ ekerákap Mandem ne bé Efónjɔ Mandem achí ne bhe. ¹⁷ Mbák mmu ánhónjɔ ekerákap Mandem, chɔŋ Mandem änaŋa yí. Mandem änaŋa yí mbɔnyune ekeré Mandem ébhɔŋ bebhak chí ntá yi aywíntí, ne be bakoŋo Yesu bachí ekerákap Mandem eyɔ.

¹⁸ Dǔ ká bérwɔ mmæet yeka! Mbák ye mmũ yweka akáysí bé achí ndiŋindak békónjɔ nkaysi bǔ mmik, érí yí ánjɔbhírí ámbák mbɔ mmu ane ábhíkí riŋi yěnyiyi ntá bǔ mmik. Chɔŋ eyɔ énkwak yí ambak ndiŋindak, békónjɔ nkaysi Mandem. ¹⁹ Nchí ghati bhe nó ne ntí be enyiyi ené bǔ mmik básɔt mbɔ neríŋindak chí echíŋti besí Mandem. Échí nkúbhé mbɔ enyũ básínjɔ amem Ekáti Mandem be, “Mbɔk bo bákáysí bé bächí bariŋindak. Ke nkúbhé neríŋindak enap ké Mandem ásɔt bédép bó amik.” ²⁰ Ndũ nebhuet achák amem Ekáti Mandem, básiyi be, “Enyiyi ené bǔ mmik bákáysí bé chí neríŋindak, épú yěnyiyi besí Mandem.” ²¹ Yě mmũ yweka áké pá yé nnyu éti bǔ abhen Mandem áto mankwák yi. Bǔbhɔŋ bérínjɔ bé yěntiki mmu ane Mandem áchyé bhe, achyé ntá yeká mankem, ne yěntiki enyiyi ené Mandem áchyé bhe, échí chí ntá yěntiki mmũ yweka. ²² Mandem ato bhe batɔŋ mbɔ me Pǔl, ne Apólos ne Píta bé sénkwák bhe. Mandem aghókó mmik be ánkwák bhe.

Yěntiki enyiyi ené éfākari ne bhe ndũ nepém enen, ne yě chi ndũ mpok ane mmu ágú ékwàk be. Yěntiki enyiyi ené echi néne ne yě chi ene étwò ambi étwó be chi ne beri. Menkem chi ebheka. ²³ Ke Kristo ke abhəŋ bhe. Ne Mandem ke abhəŋ Kristo.

4

Bõnto Kristo

¹ Měyán mǎnsót me ne Apólos mbə bð betok Yesu Kristo. Mandem achyé bhese tetep ywi ane áchí bhésé bhésé bé sénkə bo mánjwimem. ² Enyiyi ené échí aré chí be mübetik ane báfyé yí enyiyi awó bé ánkém sayri, abhəŋ betəŋ chibetik aywi bé yí achí mmũ tetep. ³ Ke mbák chí mé, yěntiki enyiyi ené bǎrəm éti ya, eyə épú chye me esəŋəri anti, yě chí bé bo báchák kě báyàn béréem enyũ mmũ betok menchí. Membəŋ mpú kwáy béréem bé nchí esáyri mübetok, ne mpú kwáy béréem be nchí ebéptí mübetok. ⁴ Mpú ghə yě bekwéné ebhén béchí ne membəŋ. Ke eyə ébhíkí tóŋ bé mbíkí bhəŋ bekwéné, Acha aywíntí kě átəŋ mé, puyě chi membəŋ. ⁵ Ébhíkí rí yé bé mmu ántán nti ené mpok ábhíkí re kwáy. Nywəp Yesu ápètnsem, chəŋ ankə yěntiki enyiyi ené échí amem ejuri néne émfú kpoŋorəŋ. Mpok yə, chəŋ ankə yěntiki nkaysi ane áchí mmu anti amfú kpoŋorəŋ. Mpok eyə chəŋ Mandem ambiti yěntiki mmu békóŋo ebhi betik ebhen yi áká.

⁶ Bðma, menyiyi ebhen né mǎghati bhe béyíŋi me ne Apólos. Ntí achí be mǎngók enyiyi aré, ndu békóŋó chí enyiyi ené básíŋi amem Ekáti Mandem. Ébhíkí rí bé mǎmpányu éti mbək bðbatí, mǎmbyaka nəkə báchák. ⁷ Wə mmu ópányu, agha ághátí wó bé əchá bo báchák? Mmu yweká ane ábhóŋó enyiyi ené puyě Mandem kě áchyé yí yó, chí agha? Mbák Mandem ke áchyé yěntiki enyiyi ene

yěntiki mmu yweká ábhónó, ndáká yí bãpányu mbò bé menyih ebhén bãbhónó, bãbhōh bō chí ndũ betañ ebheka?

⁸ Pú bãrem be mǎnǎh bãbhōh yěntiki enyih? Mǎnǎh bájwí ne akap ane Efónó Bedyere áchyè bhó! Bǎkwen bafō, yěndu sépú bafō. Ke enyih ene mǎyāh chi be mǎmbák bafō tetep ndũ baraka Mandem be bese bōnto Yesu nkwo sémbák bafō ne bhe. ⁹ Échí mbò be Mandem ákú besé bōnto Yesu sémbák bō abhen báchókó nnet nenti bōnkwo mankem. Séchí mbò bō abhen bǎré kú ebéptí ndak, manyé ákwén bhó, bápókō ye bhō bérōh bēwáy besí bo mankem, besí bō mmik ne besí bōángel. ¹⁰ Besé bōnto séchí bechihĩtĩ bho ndũ séchíe bapém yesé ntá Kristo, ke be bachí barihĩndak ndũ babhǎré mmuet ne Yesu. Séchí mbò bō abhen Mandem ábhíkí chyē bhó betañ, ke be bãbhōh betañ. Bo báchyè be kenókó, ke bǎwáy bhesé wáy. ¹¹ Kpátě echōh, séchí bo nsay ne nchebhe manyier menyu ne nden befyē amuet. Séchí bō mantem, ne eket ené mmu ywese ábhĩhĩ bé eyi épú. ¹² Séperé bhōh nenyíé sénǎh sékpōt nsōhĩtĩ ndu beku betik ne amó. Mpok bo básòkōti bhesé, sēnik chí mmuet bé Mandem ánjēt bhó. Ne mpok bo báchyè bhesé esōhōri, sékèp chí nti. ¹³ Mpok bo bǎrēm bebéptí menyih ěti yesé, sékème bhó chí ne eyōhó ekōh. Sérōp chi kebí besí bō mmik. Kpát tē echōh, sérōp chi mbò ménýihĩ ebhen mǎnyó beto ndũ ebhwóré menyihĩ.

¹⁴ Mpú síh be menyih ebhen chí ndu beku ntíanwōp ánkém bé ěti menyih ebhen bǎku. Nchí síh chí béchyé be maníé mbōnyune bachí bōbha abhen nkōhó tontó. ¹⁵ Yě bãbhōh chí beyǎ bo báchák abhen bátōh be menyih ěti Kristo, bãbhōh chí chi amōt. Bãbhōh chí chi amōt mbōnyune be bho bãbhǎré mmuet ne Yesu Kristo néne, me kě ntwó ngátí nyaka bhé Mbok Ndíndí ke mǎnókó. ¹⁶ Měnikmuet ntá yeka bé mǎnkōhó epih eyá mbò enyũ

mmó ákōnō epīnī étáyi. ¹⁷ Ἐτι εἶπὸς κὲ νχί τό βέ Τίμωτι mmu áchí mówa ndũ ábháré mmæet ne Acha mbō me. Nkōn yí tontó, ne achí mmú tetep. Nchí τό yi be antwō antik be enyũ nepém ena, mbō mmũ Yesu Kristo nechi, nkúbhé mbō enyũ mētōn bōnkwō yēntiki ebhak.

¹⁸ Ndíní be mbōk eyeka bāpānyu mbōnyune bākaysi be mpú perē kway bétwō beghō bhe. ¹⁹ Κε mbák chí nkaysi Mandem, chōn ntwō awu mandú mpok. Ne nnān nchwōp awu, chōn mēmōn ndíní mbák bō abhen bápà nó nyu báchí chí bō nyu wúwú, ne mbák betan Mandem béchí ne bhó tetep. chōn ndíní. ²⁰ Nchí rem nó ne ntí be bānīnī bé Mandem achí ne mmu mbō Mfō aywi chí mbák betan Mandem béchí ne yí ndũ nepém eni. Épú wenti chí ndũ erítí eyōnōnyu yóyó. ²¹ Enyīn ene bāyān chi ene? Bāyān ntwō awu chí ne ékpá awó, ke chi ne eyōn petii betōn be nkōn be tetep?

5

Bāké ka mmu ane ábhōnō epō epīnī ámbák ne bhe

¹ Cháá! Bághátí mé epúsí ené échí néntí eneká. Ne enyũ epúsí ene, yē chí bō abhen bábhíkí noko Mandem bápú kwáy béká be émbák ndũ nkwó wap. Mmu áre bhure ne ngōré étáyi ná? ² Ne mǎmpa nōkō chí nyu? Pú enyīn ene bābhōnō bébhak chí ndũ nedí-kebħō? Bābhōn bēfére mmu ane ákú eyō enyũ epōndak ndũ nkwō yweka. ³ Yēndu mpú awu ne bhe besí ne besi, nchí ne bhe mbōnyune nti ena néchí awu ne bhe. Ne nnān mkpōt nnyé mmu ane ákú awu ndak, ⁴ ndũ nnyén Yesu Kristo Acha, ne nchi bhák ne bhe ndũ nkaysi ya mpok bāchem ndu bechye Mandem kenókó. Chōn betan Yesu Acha ywese mémbak nkwó ne bhe. ⁵ Fíé ká mmu ane ákú awu ndak awó Satan, bé ánhōntí mmæet yi. Ánān ambak awó Satan, chōn Satan anchōnti mmæet

eyi. Kɛ ka enyu eyɔ ne manɔ yweka, be Mandem ampeme efónó eyi ndũ nywɔp enen Yesu Acha ápètnsem.

⁶ Ndaká yí bãpányu? Bãbhíkí riŋi bé mandú yís ane báfyé ndu fláwa ane bábáy ndu béghaŋ pɔfpɔf, ákɛ fláwa amwɔt kɛ? ⁷ Feré yé ka bebú bhɔ amɔet, bé béké go mentaka ndũ nkwo yweka. Feré ká bebú ebhɔ bé yèntiki mmũ yweka ambak pérép ne nti nemɔt. Diŋí ká be newú Yesu ndũ ekotákátí nékɛ bakoŋo Yesu bãrɔp chi pérép besí Mandem. Yí Kristo, achí mbɔ mónkwɔmen ane bo Israel básɔt nyaka manchye mbɔ akap ntá Mandem ndũ mpok ane mányie Epã Nekinji. ⁸ Séndó ye yèntiki enyũ bebú, bé bebú béké gó ménjwí ndũ nkwo aywesé. Sénkú nókó chí berí, sénkoŋo nɔkɔ mbi Mandem ne nti némót. Chɔŋ eyɔ énkɛ sémbak mbɔ bret ane kebhoŋ yís ane bo mányie nyaka mpok Epã Nekinji. Enyu eyɔ kě besé nkwo sébhóŋó ményié Epã Nekinji mbɔ bõ tetep abhen baru ápú ne bhó.

⁹ Ndũ ekátí ene njámbi ntõ bhe, ngátí bhé be bãké bhɔŋ yènyih beku ne bo abhen bákú barak epúsí. ¹⁰ Mpú rem chí èti bõ abhen bápú bakoŋo Yesu, yě bachi chí bo epusí, yě chí bõ abhen báfyè amík ndũ menyih bo báchák, yě báhèp, yě chí bo abhen bábhóŋó bɔmandem béchák. Mpú rem èti bõ mmik mbɔnyune mbák mmu ándém bé apú chem mmɔet ne bhó, abhoŋ béró mmiki ne. ¹¹ Enyih ene nsíní nyaka beku be mändíní chí bé bãké bhóŋ yènyih beku ne mmu ane árèm be yí achi nkoŋo Yesu, yě nɔ, ankɛ nɔkɔ menyih mbɔ barak epúsí, ne béfyé amík ndũ menyih bo báchák, ne bebhoŋ bɔmandem báchák, ne berem bebéptí menyih èti bo báchák, ne yě chí bebhak nyũmém, ne beghep agherp. Yě chí nenyié, bãké nyié ne enyũ mmu wu. ¹² Mbíkí bhóŋ betan bétán bõ abhen bápú bakoŋo Yesu. Bãbhɔŋ bétán chí batí bõ nkwo abhen bákú bebéptí menyih mbɔ ebhen. ¹³ Mandem kě ábhóŋó betan bétán bo

nefi, ne chōŋ yí antāŋ bó. Ke émbák chí bhe bö nkwó Yesu, manké mbo enyū Ekáti Mandem érēm be, “Bābhōŋ bēfére mmu ane ákù bebú ndū nkwó yweká.”

6

Ébhíki rí beka manyé ne nti mmū nkwó

¹ Ékò ná ke mmu yweká ansot ndak andak besí batāŋá manyé abhen bápú bakoŋo Yesu mpok yí ábhōŋ ndak ne nti mmū Mandem, ené yi ábhōŋó berōŋ ntá bati bo Mandem? ² Bē babhíki riŋi be ewak émót, chōŋ bo Mandem mántāŋ bö mmik ke? Mbák bābhōŋ betāŋ bö mmik ewak émót, bōbekpíkiri abhen báchí néntí eneká kē bapú kwáy bétāŋ ké? ³ Bābhíki riŋi bé ewak émót, chōŋ bese bo Mandem séntāŋ bōángel? Bāru bekpíkiri abhen bābhōŋ ne bati ndū nepém enén fá amik kē báchá be bétāŋ? ⁴ Mbák yē mmū yweka abhōŋ menyū bekpíkiri ebhō, áké sōt bō besí bo abhen bābhíki bhōŋ kenókó besí bōnkwo Yesu bé mántāŋ bó. ⁵ Nchí rem nó bé ntíanwōp ánkém bé. Yē ndiŋindak apú ndū nkwó yweká ane ákwáy ményúre bo nkwó abhen bābhōŋó ekpíkiri ne bati ke? ⁶ Cháá! Mmu Mandem ánkú manyé ne nti, bé bo Mandem mándak mánte besí bo abhen bābhíki noko Yesu Kristo mántāŋ bó?

⁷ Mbōŋ beka manyé ne nti, étōŋ bé mǎnāŋ bākwen ndū mbi Mandem. Mmu ánká bekwéné ebhén nti ákú yí, nō éber ke? Mmu ányíé wó nsem amōt, eyō énkū yí? ⁸ Ne be babhōŋ bākù bati bekwéné, mǎnyie nōkō batí bö nkwó nsem amōt.

⁹ Bābhíki riŋi be yē ewak, Mandem apú bhák Mfō ntá bö abhen bápú chak ke? Mmu áké rwo mmuēt. Yē agha ane ákù barak epusi, yē agha ane ákōŋo bōmandem bachak, ne

bakwené berwōp, ne yěntiki mbakanem ane ákù kebhubé ne nti mbakanem ne yěntiki ngoré ane ákù kebhubé ne nti ngoré, ¹⁰ ne yě agha ane ágher agher, ne yě agha ane áchí nyümém, ne yě agha ane árēm bebépti menyij eti bo báchák, ne yě agha ane áchi ngép ntántan, menyũ bo bho mankem bápú kway bebhak ndũ nkwo bho abhen Mandem achi Mfō wap. ¹¹ Ne nkúbhé enyu eyo kě mbok yeká báchí nyaka. Ke néne, Efójó Bedyere anáj asó bebú bheka aféré, akú bé mǎmbák bo Mandem. Ne eti enyij ené Yesu Kristo Acha ákú, Efójó Bedyere akú nkwo bé be mǎmbák chak besí Mandem.

Mandem achyé bhesé mmuet bé sénchíe yí kenókó ne yó

¹² Mmu ákwáy béré m be, “Mbōng ngǎngan bekú yěntiki enyij ené nkójó.” Échí tetep, ke échí nkwo tetep bé puyě yěntiki enyij kě ékwáy békwak bhe. Mbōng ngǎngan bekú yěntiki enyij. Ke enyij ené mǎbhák nsem anten eyi épú.

¹³ Mmu achák ákwáy béré m be, “Mandem aghókó nenyíe chí bé mányíe mámfyé menie, aghoko menie be nenyíe nemfuet are ke nénchwe mmu amuet.” Échí tetep, ke ewak émōt, Mandem ákú be menie béképerere bhak, nenyíe nkwo keperere bhák. Mandem abhíkí ghoko mmuet nkwa chí ndũ barak epúsí. Aghókó mmuet yesé chí bé sénkójó Yesu Acha ne yó. Ne yí Yesu Acha kě áchyè bhesé menyij ebhen békwak mmuet eyese embak sayri. ¹⁴ Mandem ákú nyaka Yesu apetnsem ndũ nepém, ne ndũ betan ebhi, chōng anku besé nkwo sémpetnsem ndũ nepém ne mmuet ekō.

¹⁵ Bǎbhíkí riñi bé nkwo Kristo mankem chí mmuet Kristo? Éri yé bé mmu ánsót mmuet ane áchí epókómuet Kristo anchye ntá ngoré-nekō? Wáwák! ¹⁶ Bǎbhíkí riñi bé mmu ane áché mē mmuet ne ngoré-nekō, arōp chí mmuet amōt ne yi? Échí enyu eyo mbōnyune Ekáti Mandem

eghati bhese be, “Bō bati apay, bārəp chí mmũ amot.” ¹⁷ Ke mmu ane ábháré mmuet ne Yesu Acha, ábhón nkaysi amot ne yi.

¹⁸ Bǎké bhón yěnyiyi beku ne barak epúsí! Bebug béchák menkem ebhén mmu ákù bébhíkí bhón ndak ne mmuet mmu. Ke mmu ane ákù barak epúsí, áchəŋti chí mmuet eyi yímbəŋ. ¹⁹ Bǎbhíkí riŋi bé mmuet eyeka chí ekerákap Mandem ené Efóŋó Bedyere áchəkwə aré? Mandem achyé bé Efóŋó Bedyere be ámbák ne bhe, néne, bārəp chí bo Mandem. Bǎpet bǎpu ndũ mmuet eyeka. ²⁰ Mandem aku be ne beyǎ nkáp, bǎbhəŋ yé bechye yi kenókó ne mmuet eyeka.

7

Menyiyi ebhen sébhónó béríŋi ɛti nebhay

¹ Nchí yǎŋ bégháti be ɛti menyiyi ebhen bǎbhébhé me ndũ ekáti ené bǎsíŋí. Nká ne bhe bé érí mmu áchókó kebháy ngərə. ² Ke tǎndu beyǎ bo abhen bǎbhíkí bhəŋ nebhay bǎbhəŋ mamə beku epúsí, yěntiki mbakanem abhəŋ bebhay ngərə anchəkwə ne yí, ne yěntiki ngərə ámbón aywi nném anchəkwə ne yi. ³ Nném abhəŋ béchye mmuet nta ngərə ywi, ne ngərə abhəŋ bechye mmuet nta nném, mbə enyu éyàŋ. ⁴ Ebhəŋ bebhak nə mbənyune puyě ngərə ké ábhónó mmuet eyi, chí nném. Ne puyě nném ke ábhónó mmuet eyi, chí ngərə. ⁵ Ngərə ne nném báké kaŋ ye bati kebháré, ebhikifuet ndũ mpok ane báká eyəŋ emot be báyaŋ béchwé ndũ neníkímmuet ntá Mandem. Mpok yə ánánj ámfuét, bǎbhəŋ bepet bechem mmuet, be Satan áké rwo bhe mǎnkwén ndũ nemə ndũ bǎpú kway bekem mmuet.

⁶ Mpú rem nó chí béfyé bé ebhé bé bǎbhəŋ beku nó, nchí chye be chí maníé, ⁷ be yěntiki mmu ámbák ndũ mmuet eyi

kebhōŋ ngoré mbə me, ke yěntiki mmu abhōŋ aywi akap ané Mandem áchyé yi. Achyé mbək akap bébhōŋ nebhay, achye báchák chí akap béchókə ndũ mmuet eyap kebháy nebhay.

⁸ Ntá bǝ abhen bábhíkí bhōŋ nebhay, ne mánkwésé, nchí rem be mándóp mmuérémuet ayap mbə me. ⁹ Ke mbák mbək bho báchí ndũ nkwó yweká abhen bápú kwáy békém mmuet, éri bé mámbōŋ nebhay. Éri bé bó mámbōŋ nebhay echa bechəkə nǝ, ekwaká kebhúré éndu nǝkə bhə anti.

¹⁰ Néné, nchí fyé ebhé ntá yěntiki mmu ane ábhōŋó nebhay, ne ebhé ene éfú chí ntá mbōŋ Yesu Acha. Ngoré abhíkí bhōŋ béró nném ndũ nebhay. ¹¹ Ke mbák ngoré aró nném, abhōŋ béchókə ndũ mmuet eyi, kebháy mmu achák. Mbák épú nó, ámpétnsem ntá nném aywi. Mbakanem nkwo abhíkí bhōŋ béró ngoré ywi ndũ nebhay.

¹² Enyiŋ ene měghati bhe néne éyíŋí yěntiki mmu ane ábháy ngoré ane ápú nkoŋo Yesu, ne membōŋ ké nchí ghati bhe yó, ébhíkí fú chí ntá Yesu Acha. Yěntiki mǔnkwo ane ábhōŋó ngoré ane ábhíkí noko Yesu, ke ngoré wu akōŋ béchókə ne yí, nném áké rǝ yí ndũ nebhay. ¹³ Ne mbák ngoré ane ásíkí nti ne Yesu abhōŋ nném ane ápú nkoŋo Yesu, ke nném akōŋ béchókə ne yí, ngoré wu áké rǝ yí ndũ nebhay. ¹⁴ Ntí achí bé nepém ngoré ane achi nkoŋo Kristo nekwáy beku nném ambak mmũ Mandem. Ne nepém nném ane achí nkoŋo Kristo nekwáy beku ngoré ywi ambak mmũ Mandem. Mbə épú nó, mbú bǝ bheka bápú kwáy bebhak bo Mandem. Ke ndũ échí nó, Mandem äsət bǝbhap mambak bǝbhi. ¹⁵ Ke mbák mmu ane ápú nkoŋo Yesu, yě chí mbakanem, yě chí ngoré, äyáj béró nti, mándó yí ándók. Émbák nó, ebhé Mandem épú kém yě chí ngoré, yě chí mbakanem, mbōnyune Mandem apú yáj yěnyiŋ ene énsōŋóri nti móywi amem. ¹⁶ Bě baghōré abhen bachí

bakoŋo Yesu, baríjǐ ná mbák ěti eyeká ke Mandem ákwáy bépéme maném abheka abhen bábhíkí noko Mandem? Ne be babhakanem abhen bachí bakoŋo Yesu, baríjǐ ná bé ěti yeká Mandem ákwáy bépéme baghōré bheka abhen bábhíkí noko Mandem?

Yěntiki mmu abhōŋ bėbhūre nepém eni mbō mmu Mandem

¹⁷ Enyīŋ ene bābhōŋo berīŋi chí be yěntiki mmu abhōŋ bėbhūre nepém eni mbō enyū Mandem áyàŋ yí ambak. Ené kě échí ebhé ené nchí chye bōnkwō mankem yěntiki ebhak. ¹⁸ Mbák mǎnánŋ básyer nyaka mmu ke Mandem ábhīŋi yí, áké nu bebhak mbō mmu ane bábhíkí syer yí. Ne mbák mmu achí ane Mandem ábhīŋi yí ene bábhíkí re syer yí, áké nu bé mánsíer yí bekoŋo epīŋ ene bo Israel. ¹⁹ Nchí rem nó mbōnyune yě básyér mmu yě bábhíkí syer, eyō épú kwak ndū yě mbi. Nném enyīŋ chí bėbhūre bebhé Mandem. ²⁰ Yěntiki mmu yweká ándōp enyū yí áchí nyaka mpok Mandem ábhīŋi yí ámbák nkoŋo Yesu. ²¹ Mbák ōchí nyaka chí nsem mpok Mandem ábhīŋi wó, eyō éké sōŋōri ntí ene amem. Mbák ōbhōŋ mbi bekwá bé óké pere bhák nsem, dók ambi. ²² Bǎké ghōkōntik be nsem ane Mandem ábhīŋi apet apú nsem besí Mandem. Mbōnyune abhat mmūet ne Yesu Acha, ne apet apú ndū kesemé bebá. Ne mmu ane apú nsem fá amik, ndū Mandem abhīŋi yí, arōp chí nsem Yesu Kristo. ²³ Mandem aku bhe ne beyā nkáp aféré ndū kesem. Bǎrōp chí basem Yesu Kristo. Bǎképere kwá ye mmūet eyeka basem ntá bō mmik. ²⁴ Bōma, éri ye bé yěntiki mmu yweká ándók ambi bebhak ndu nte ane yí áchí nyaka mpok Mandem ábhīŋi yí.

Bakwăy bho ne mánkwésé

²⁵ Enyīη ενέ mēghati bhe néne éyīñí bakwǎy bho ne mánkwésé. Puyě chí enyīη ενέ éfú ntá Yesu Acha. Nchí ghati bhe chí enyīη ενέ nkáysí. Ke bǎbhōη beghok mé mbōnyune nchí mmu ane nchí rem ndak mángók, ne ntí bé Yesu Acha achí ne me. ²⁶ Bényīñi esōηori ενέ échí ndū mpok ane, nchí rem bé mmu ane áchí ndū mmuet mmuet eyi, ámbák mbō enyū áchí. ²⁷ Mmu ywēka ane ábhōjó ngōré, áké rō yí. Ane ábhíki bhōη ngōré, áké nu bébháy ngōré. ²⁸ Ke mbák mmu ywēká abhay ngōré, abhíki kē bebú. Ne mbák mónkwen ngōré abhay nném, abhíki kē bebú. Ke diñí ká bé bō abhen bábhàη nebhay bábhōη beyǎ esōηori fá amik, ne nchí yáη chí bekē be báké chwe ndū esōηori. ²⁹ Bōma, enyīη ενέ mēyáη mǎndīñí chí be manywōp ané Mandem áchyé bhesé ábhíki pere yá. Éyàη ye bé bébhó néne, yēntiki mmu ane ábháy ngōré ámbák mbō mmu ane ábhíki bhōη ngōré. ³⁰ Ne bō abhen báchí ndū nedí kebho babhōη bebhák mbō bō abhen bápú ndū nedí kebho. Ne yēntiki mmu ane mañák áchí ne yí, ámbák mbō mmu ane mañák ápú ne yí. Ne yēntiki mmu ane ákù menyīη, ámbák mbō mmu ane ábhíki bhōη menyīη. ³¹ Ne bo abhen bábhōjó enyīη bekē ne menyīñí mmik, báké noko menyīη ebho, mbōnyune mmiki ne áfuerē fuet ne menyīη ebhi menkem.

³² Mbíki yáη be mǎmbōη menyīη ebhen besōηori bati yeka amem. Mmū ane ábhíki bháy ngōré, afyé ntí ndu bekē betik Acha Yesu, ne ákaysi bekē chí menyīη ebhen bekē Mandem ambōη mañák ne yi. ³³ Ke nkaysi mmu ane ábháy ngōré ábhák chí ndū menyīñí mmik. Áyāη bekē chi menyīη ebhen bekē ngōré ywi ámbōη mañák ne yi. ³⁴ Mmu wu ábhōη ye chí bati ápáy. Mónkwen ngōré ne baghoré bachak abhen bábhiki bhōη manem bafyé ntí chí ndū betik

Acha Yesu. Yěntiki mmu wap āyaŋ béchye nti ne mmuet nkem chí ntá Mandem. Ke nkaysi ngoré ane ábháy nném, ábhák chí ndũ menyij mmik, ne āyáj bekũ chí menyij ebhén békũ nném aywi ambōŋ maŋák ne yi. ³⁵ Nchí rem menyij ebhen ndu bekwak bhe, puyě chi ndu bechet bhé mbi. Nchí yaŋ chi bekwak mǎnkó ndũ mbi ané achi chak ne be yěntiki mmũ yweka ankũ betik Acha ne nti nemot.

³⁶ Béyíŋi mmũ ane átí bebhay ngoré, mbák agho be abhōŋ bebhay ngoré ndũ beyǎ ekwak béchí yi anti ne apu kway bekem mmuet, ne mpok áfuět, éri bé ámbáy ngoré. Bebú bepu are. ³⁷ Ke mbák mbōŋ mbakanem akũ nti eni bé yí apú pere bháy ngoré ane yí átí, ne ákwáy békém mmuet, nó akũ sayri ndũ ábhíkí bháy ngoré. ³⁸ Échí yé bé mmu ane ábháy ngoré ane yí átí, akũ sayri. Ke mmu ane áchókó kebháy ngoré, akũ enyij ené éri échá. ³⁹ Ngoré abhōŋ bebhák ne nném aywi te ndiere newú. Ke mbák nném agu, abhōŋ ngāngāŋ bébháy yěntiki mmu achák ane yí ákōŋó. Ke mmu wu abhōŋ bebhak chí mmu ane áchí nkoŋo Yesu Acha. ⁴⁰ Ke ndũ nkáysí ya, eri echa be ngoré ane nném éywi ágú anchōkō enyu eyo, yi ke bhay nném. Ne me nnókó bé Éfóŋó Mandem kě áchyé mé nkaysi ane.

8

Nenyié mandem nsé

¹ Néne, béyíŋi enyij ené bāsíŋí ěti nenyié bōmandem nse, enyij ené mbōŋó bégháti bhe chí be échí tetep mbō enyũ bǎrémé be, “Besé mankem séríŋí enyij.” Ke enyũ neríŋí eno nékũ mmu anjoŋ nōkō mmuet. Enyij ené échyé bō nkwó Yesu bétáj chí ekōŋ. ² Mmu ane ákáysí bé aríŋí, átōŋ chí bé abhíkí riŋi menyij ebhen Mandem áyaŋ yí

ándínjí. ³ Ke mmũ ane akōŋ Mandem ke Mandem árinji mbō aywĩ mmu.

⁴ Běyínjí nenyíé enen báchyε ntá bōmandem nse, besé mankem sérínjí bé mandem nsé apu yěnyin ne abhíkí bhōŋ nepém. Mandem amōt ke achi, achák ápú. ⁵ Menyin béchí amfay, béchák béchí fá amík ebhén bo básōt mbō bōmándém. Beyă menyin béchí enyuyō ne mbōk bho básōt bō mbō bafō bhap. ⁶ Ke ntá yeεε, sérinji be Mandem amōt ke áchí. Yí chí Eta ne yi ke ághókó yěntiki enyin. Aghókó bhesε be sémbák bōbhi. Yesu Kristo Acha achí nkwō chi amōt. Mandem afuεéré ntá yi ke ághoko yěntiki enyin, ne nepém enese néfũ chi ntá yi. ⁷ Ke yěndu sérínjí bé mandem nsé abhíkí bhōŋ nepém, mbōk bho báchí ndũ nkwó ywesé abhen bábhíkí rinji nō. Mpok mányìè nenyíé mandem nsé, ébhàk amem bati yap chí mbō be bōmandem nsé chí bōmándém abhen bábhōŋó nepém tetep. Ne ndũ bábhíkí re sene ndũ mbi Mandem, bákàysi bé nenyíé mandem nsé néchōŋti bó besí Mandem. ⁸ Échí tetep bé nenyíé népú kwáy bekũ besé sembák kékwót ne Mandem. Mbák sényiε nenyíé, eyō épú kwak bhesé. Ne mbák sébhíkí nyié nenyíé, eyō épú kũ bhesé yěnyin. ⁹ Băbhōŋ ngănganŋ ményíé yěntiki enyin ené bākōŋó. Ke sōt ka mpok bé bāké kũ mmu ane ábhíkí re sene ndũ mbi Mandem ánkwén ndũ bebú ěti enyin ene mányìε. ¹⁰ Sénsót bé mmu ane ábhíkire sene ndũ Eyōŋ Mandem aghō wō mmu órinjí menyin ebhen ndũ óchí amem eket mandem nsé ónyìε nenyíé. Wō órinjí bé eyō épú kũ yěnyin. Ke ókásí bé épú kũ yi ánkwén ndũ ntá ane menyie nenyíé enen bachyε ntá mandem nsé? Mbák émfákári nō, épú chōŋti nti eni amem besí Mandem? ¹¹ Ne enyin ené wō mmu órinjí enyin ókú, énochōŋti nepém mmu ane ábhíkí re sene ndũ mbi Mandem. Ke óké ghōkōntik

bé yí wu chí nti manə ane Kristo ágú ěti yi nkwó. ¹² Diiǵí yeka bé, mbák mmu ákú nti mmu nkwə bebú, anchəŋti nti eni enen nebhiki re taŋ amem, nó ákú Kristo nkwə bebú. ¹³ ěti yo, mbák nenyíe enen ményie nebhəŋ beku nti mmu nkwə ánkwen, chəŋ mkpík ndə menyie nnya ndu nepém ena, tǵndu mpu yaŋ beku nti mmu nkwə ankwen.

9

Betikí mǔnto Yesu ne enyǔ bábhónó békém yi

¹ Mbíki bhón betan beku yǵntiki enyih ené méyən beku ke? Mpú mǔnto Yesu Kristo? Mbíki ghó Yesu Kristo Acha ywese ne amík ke? Pú betik ebhá ke beku bǵchí bakoŋo Acha? ² Yǵ émbak chí bé ɓo bǵchák bábhíki ka bé nchí mǔnto Yesu Kristo, be bǵriǵí be nchí mǔnto Yesu. Nebhat ane bǵbháre mmuet ne Yesu Acha, áttəŋ bé nchí mǔnto ywi tetep. ³ Menyih ebhen mbónó béghati bǵ abhen bǵrəm be mǵmpú mǔnto Yesu chí be ⁴ besé bǵnto sepú bo abhen sekway menyie, senyu menyih ebhen bǵchyè wu bhese ěti betik ebhén sékú ke? ⁵ Besé sébhíki bhəŋ ngəŋaŋ bebhay baghəré be yǵntiki mmǔ ywese ánkó nókó ne ngərə ane achi nti mmu nkwə, mbə bǵnnə Yesu Acha ne mbə Séfas ne bǵnto bachak? ⁶ Ke chí ndiere Banábas ne me ke séchí bǵnto abhen sébhónó beku betik ne amó yesé ke sémbón nenyíe ményie? ⁷ Ntiki mmu ábhák ntemé nenu ke kechye yí nkáp ne menyih béchák? Ntiki mmu ábhəŋ nki ke yí kebón betan bésot nenyíe enen yí áfére aré anyie? Ntiki nchiki mɓəŋ abhíki bhón betan ményú nébhí mɓəŋ?

⁸ Enyih ene ndémé puyǵ chí nkaysi bǵ mmík. Pú enyih ére émət ke ebhé Mandem éréme? ⁹ Ne básih ndǔ bebhé Moses be, “Mpok ane mɓəŋ ákú betik ebhi, bábhíki bhón bégwót nnyu ywi bé áké nyie mbwət ane yo áyàti be amfu ndu bekwəp.” Mandem arem enyih ene chí ěti mɓəŋ ke?

¹⁰ Pú Mandem arem enyiŋ ene chí ěti yesé? Τετερ, básiy yó amem Ekáti Mandem chí ěti yesé mbonyune éri bé mmu ane ákwáná nki ne mmu ane áféré nenyíé ebhi mámbáká nti bé báchyè bó enap nenyíé, ndũ enen bó báféré ebhi.

¹¹ Séghátí bhe Eyōŋ Mandem mbō mmu āpì mbwōt ebhi. Ébep be bē bho bābhòŋ nsáy ndũ betik ebhese mǎnchye bhese nenyíé ne menyiŋ bechak ke? ¹² Mbák bāchyè bo báchák nenyíé, pú besé sébhōŋ betay bébhep be menyiŋ écha bo bachak abhō?

Yě nō, sébhíkí bhēp be menyiŋ mbō enyu sébhōŋó bebhēp. Séká yěntiki enyũ esōŋōri. Eyō éri ntá yesé échá békũ enyiŋ ené ékwày bechet be mbi beyiŋi Mbok Ndíndí Kristo. ¹³ Bābhíkí riŋi bé bō abhen bákũ betik amem ekerákap Mandem, nenyíé enap néfũ chí aré? Ne bō abhen bāwày nnya ené bo bátwò ne yó mbō akap, bābhòŋ nenyíé ndu nnya ené bó bāwày? ¹⁴ Échí enyu émót mbonyu Yesu Acha areme be, “Nenyíé mmu ane ághàti Mbok Ndíndí nébhōŋ bэфú ntá bo abhen Mbok Ndíndí ane yi aghati bho áyèt bhō.”

¹⁵ Yěndu échí nó, mbíkí rem bé mǎnkwák me ne yěnyiŋ. Ne mpú síŋ ekáti ene ndu békũ mǎntó me menyiŋ. Échí sayri be ngú esōŋōri échá me bebhēp bé menyiŋ. Mbíkí yán yě mmu ankũ nképerē dep awó anti be méghàti bho Mbok Ndíndí nkebhép bó mánkwák me. ¹⁶ Puyě béghàti bho Mbok Ndíndí, ke ákũ me mpányu, mbonyune eyō chí betik ebhén Mandem areme be membōŋ bekũ. Ne mbák mbíkí ghati bho Mbok Ndíndí, ébèp ntá ya éncha! ¹⁷ Mbō membōŋ ké njábhé betik ebhen, mbú éri bé bo mánchyé mé akap ndũ betik ebhá. Ke mǎkũ chí betik ebhén Mandem ayabhe me, afyé bhó amōya, ne mbōŋ bekũ bhō. ¹⁸ Nsáy ya achí yé bé yi ndũ betik ebhen? Nsáy ya achí chí maŋják

amen mbəŋə bégħáti bho Mbok Ndíndí ndéndem, nke yán nsáy ane ngati Eyəŋ Mandem ábhóŋó bébhəŋ.

¹⁹ Mmu ane nchí nsem nta yi apú. Yě nó, membəŋ nkə mmuét eya nsem ntá yěntiki mmu ndű nchí yəŋ békúák beyă bo mántwó ntá Yesu Acha. ²⁰ Mpok nchí ne bo Israel, nchí bhák mbə mmu Israel ndű nchí nu békúák bhó mánsíkínti ne Yesu. Mpok nchí bhák ne bđ abhen bákòŋo bebhé Moses, nchí bhák mbə bhə yěndu mpú anten bebhé Moses, ndű nchí nu bekə bó mántwə ntá Yesu Acha. ²¹ Mpok nchí bhak ne bđ abhen bápú bo Israel nchí kə menyiy chí mbə mmu ane apú kəŋo bebhé Moses, ndű nchí nu békúák bó mántwə ntá Yesu Acha. Ene ébhíkí tőŋ bé mpú bhæere bebhé Mandem. Ebhé Yesu Kristo achye kě nchí kəŋo. ²² Mpok nchí bhák ne bđ abhen bábhíkí re sene ndű mbi Mandem, nchí bhak mbə bhó ndű nchí nu békúák bó mántwə ntá Yesu Acha. Nká bebhak yěntiki enyiy ntá bđ mankem, ndű nchí nu bébhəŋ yěntiki mbi békúák bó mántwə ntá Yesu Acha, yi ámpémé bhó. ²³ Nchí kə menyiy ebhen menkem chí bé Mbok Ndíndí ěti Yesu Kristo ántáká mbănkem, ne bé Mandem ánjét mé nkwo ne beri ebhen bo abhen bákòŋo Mbok Ndíndí bábhəŋ.

²⁴ Băké ghəkəntik be mpok bejet ntiet, beyă bo bájèt, ke ndiere mmu ane ájéré áchá bati kě ábhəŋ akap. Nchí ghati ye bhe bé mamfyé betəŋ bejét ntiet enyu ene bákway bébhəŋ akap. ²⁵ Yěntiki mmu ane átoŋti mmuət ndu bejet ntiet ane bebhəŋ akap, ákem mmuət ndű yěntiki enyiy. Bákə nə ndu bebhəŋ akap ane átət ánhəŋti. Ke akap ané sénù bebhəŋ, chí akap ane ábhak mpoknkem. ²⁶ ěti yə kě nchí jet téé bérəŋ ndű ngwenti. Mpú mbə mmu ane áté bédép ěkwót ne nti, ke andə yí, andep nəkə chí mbúép. ²⁷ Ke nchí den mmuət ne yěntiki enyü esəŋəri be mbəŋ mbi bekem mmuət ndű yěntiki enyiy. Nchí yəŋ be ndű

ngwenti, Mandem ake rō me ansem, me mmu ngati bho Mbok Ndíndí, ansot bo báchák.

10

Sot ka mpok ne enyiṅ ené éfákárí nyaka ne bo Israel

¹ Bōma, mbíkí yaṅ mǎngókóntik enyiṅ ene éfákárí nyaka ne bachĩmbi bhese mpok bákò ne Moses amem baso. Mandem akɛ ekpókò nebhaṅ ékúti bhə, Manyu Chu akore bebhe bépáy bákó amik bápé bárók ebhe écháák. ² Ébhák chí mbo bájwítí bhó amem nebháṅ ne amem Manyu, bé mámbat mmuet ne Moses münti wap. ³ Bó mankem béré nyié nkúbhé nenyié maknkay enén néfù ntá Mandem. ⁴ Ne bə mankem mányú nkúbhé manyieṅ maknkay amen áfù ntá Mandem. Nkúbhé manyieṅ méré ké bó mányú mbənyune manyieṅ amen áfú ndũ setárébhé esén sékò nyaka ne bhə ké mányú. Ne setárébhé esə sébhák Kristo. ⁵ Yēndu bágħó menyiṅ ebhə nə Mandem ákù ntá yap, beyǎ ebhap béré kɛ chí menyiṅ ebhén bekɛ Mandem ámbé nti ne bhó. Ĕti yə, beyǎ bhap bágú amem baso, berene bhap béróp aré, mbǎṅ ne mbaṅ.

⁶ Menyiṅ ebhen bífákárí nyaka ne bachĩmbi bhese chí bé ménsémí nókó bhese be séké ṅwaka bekɛ bebéptí menyiṅ mbo bó. ⁷ Ne bǎké koṅo bəmandem nsé mbo enyũ mbək eyap bákù nyaka, nkúbhé mbo enyu básíṅí amem Ekáti Mandem be, “Bo báchókò ndũ epa mányie, mányú, báfáte bábhen bepð babhen épúsí.” ⁸ Sébhíkí bhóṅ béchwé ndũ barak épúsí mbo enyũ mbək eyap bákù nyaka, ékú nká bo esa nsem érát (23000) ndũ nkwó wap bágú ndũ nywəp némót. ⁹ Sébhíkí bhóṅ mémó Acha mbo enyũ mbək eyap bákù nyaka, ékú Mandem ató nnyó, ne nnyó ere waytí bó. ¹⁰ Ne séké bhak bð enywíntí mbo enyũ mbək eyap báchí nyaka, ékú ángel newú anaṅa bho. ¹¹ Menyiṅ ebhen

menkem, ebhén bэфákáří nyaka ntá bo Israel, béchí chí berij ntá bo báchák. Ke ntá yese, básij menyij ebhen be ménsémťí nókó bhese bé yěntiki mmu ánsót mpok néne, ené ngwenti mmik arəbhe kekwoť. ¹² Yěntiki mmu ane ákáyсі bé atée sayri, ánsót ye mpok bé áké kwén. ¹³ Ke dijí ká be yěntiki nemə enen nétémérí mmu yweka, chí enyū nemə enén nénáj nétémérí bo báchák nkwo. Mandem apú nók bebhure bariɛp ami, ne apú kwáy berə yě nemə néntwó ntá mmu yweka enen netaɲa necha yi. Mpok nemə nétwó ntá mmu yweka, Mandem áťɔɲ yi mbi bé yi ántaɲ ancha nemə enə, ante kpirí ke kwen.

¹⁴ Abhen ekəɲ, ndū échí nó, bǎké fyé yé amə ndū barak mandem nsé. ¹⁵ Bǎchí bǒ abhen bábhǒǵó keboɲ. Bě bábhəɲ mǎnjǐǵí beghə mbák enyij ené méré̄m épú tetep. ¹⁶ Mpok sényiə nenyié Acha, sésət nkóp mmem sénchye bakak ntá Mandem, besé mankem sényú. Nekə ane sékú nó, pú séchəm mmuet ne bati ndū manəɲ Kristo? Ne mpok sébəkəti brét sényiə, pú séchəm mmuet ne bati ndū mmuet Kristo? ¹⁷ Ekpəkó brét émət ke echí. Yěndu besé séyá, séchí mmuet amət, mbənyune besé mankem sényiə chí brét ére amət. ¹⁸ Yijí ká bo Israel, bávəy nnya mánchye mbə akap ntá Mandem. Pú bo mankem abhen mányìè nnya yə báchəm mmuet ne Mandem amfay efeme akap ndū akabhe wu? ¹⁹ Mbǒɲ enyij ené mǎyáj beku mǎndǐǵí chí yí? Chí bé mandem nsé ané bǒ abhen bábhíkí riɲi Mandem báchyè akap nta yi abhəɲ betaɲ ke? Ke chí bé nnya ené báchyè mbə akap ntá mandem nsé echa nnya échák? ²⁰ Wávák! Enyij ene mǎyàɲ beku mǎndǐǵí chí be akap ané bǒ abhen bábhíkí riɲi Mandem báchyè, báchyè chí ntá befóǵó bebúbəbə, puyě chí ntá Mandem. Ne mpú yáj mǎnché̄m mmuet ne befóǵó bebúbəbə. ²¹ Bǎpú kwáy besət nkóp Acha mǎnjibhiri mmuet mǎnyú nəkə mmém

befónó bebúbēbū. Ne bābhiki bhōṅ mēnyié nenyíé Acha, mānjibhiri mmuet mányiè nōkō nenyíé befónó bebúbēbū.

²² Kwáé! Bǎyāṅ bekū bebēntí Mandem mémbak ne bhesé mbō enyū bo Israel bákú nyaka? Bǎkásí bé sētaṅ séchá Mandem ké?

²³ Bǎrēm bé bābhōṅ ngǎṅaṅ bekū yēntiki enyiṅ. Ke puyē yēntiki enyiṅ kē ékwāk mmu. Ne bǎrēm bé bābhōṅ ngǎṅaṅ bekū yēntiki enyiṅ, ke puyē yēntiki enyiṅ kē ékwāk mmu ántáṅ ndū barak Mandem. ²⁴ Yē mmū yweka áké kū enyiṅ ené ékwák yí aywǐntí. Mmu yweká aperé kú enyiṅ, ánkú chí enyiṅ ené ékwāk bo báchák nkwó.

²⁵ Bǎkwày mēnyié yēntiki nnya ane bátì esié, kebhép mbák chí nnya ane báchyé mbō akap ntá njǒ fú. Ébhíkí ri be mānkú enyiṅ ené échōṅti bati yeka amem. ²⁶ Nchí rem nó mbōnyune básīṅ amem Ekátì Mandem be, “Mandem kē ábhóṅó mmik, ne menyiṅ menkem ebhén béchí aré.”

²⁷ Mbák mmu ane ápú nkoṅo Yesu ámbíṅí mmu yweká eket eyi ndū nenyíé, ne mmu wu anka bérōṅ, ánáṅ ándók, ányié yēntiki enyiṅ ené bābhúré yí besí. Áké bhep mbák chí nenyíé enen báchyé mbō akap ntá njǒfú. Ébhíkí ri be

yí ankū enyiṅ ene ekway bechōṅti nti eni amem. ²⁸ Ke mbák bǎghátí wó be, “Nenyíé enen chí nenyíé mandem nsé”, kényíé nó. Nékwày béchōṅti nti mmu wu amem.

²⁹ Mpú rem nō chí ēti nti mmu yweká. Nchí rem chí ēti nti mmu achák wu. Mmu ákwáy bérép be, “Ndaká yí enyiṅ ené échōṅti nti mmu achák amem ébhóṅó békaṅ me bekū enyiṅ ené mbōṅ ngǎṅaṅ ndū mmuet eya?” ³⁰ Mbák mēchyé Mandem bakak ke nnyié nenyíé ndaká yí mmu ábhóṅó béchōṅti nnyén ena? ³¹ Nchí ghati ye bhe be yē mmū yweka ānyié chí nenyíé, yē enyiṅ kē yí ányū, abhōṅ bekū yó enyu ené bo bǎghè mánychye Mandem kenókó.

³² Yēntiki mmū yweka abhōṅ bébhure nepém eni enyu

ené népú chye mmu ácháak esəḡəri ndü eni nepém, Yě chí mmu Israel, yě chí mmu ane ápú mmu Israel, ne yě chí bō nkwó Mandem. ³³ Məmbəḡ nchí kə enyu yə. Nchí nu chí bé yěntiki mmu ámbəḡ maḡák ne yěntiki enyiḡ ené mékə. Mpú kə chí enyiḡ ene məmbəḡ nkóḡ ne ené érí ntá ya. Menyiḡ ebhen béri ntá bo bachak kě mékə, mbənyune nchí yaḡ bə mántwə ntá Mandem be yi ampeme bhə.

11

¹ Ἰησοῦς καὶ ἐπιῖν εἶα, mbo enyü məḡəko epinjí Kristo.

Enyü bo bábhəḡ bebhak ndü mpok nenikímuet

² Nchí bíti bhe tontó bé bākaysi me ndü yěntiki enyiḡ ne bākəḡo sayri menyiḡ ebhen ntəḡ bhe. ³ Ke enyiḡ échí ené məyáḡ mändíḡí. Kristo achí münti yěntiki mbakanem, mbakanem achí münti ngəré aywi, ne Mandem achí münti Kristo. ⁴ Mbakanem ane yě ənik chí mmuet yě əḡhati chí bho menyiḡ ebhen bífú ntá Mandem, mbák əkə nə ntí kúti, nə apú chye Kristo münti ywi kenókó. ⁵ Ne ngəré ane, yě ənik chí mmuet yě əḡhati chí bho menyiḡ ebhen bífú ntá Mandem, mbák əkə nə kekuti ntí, nó apu chye münti ywi kenókó, ne achí enyumət mbo ngəré ane ámu ntí. ⁶ Mbák ngəré apú yaḡ bekuti ntí, ámkpik andək mamu wu. Ke təndu mému ntí chí enyiḡí ntianwəp ntá ngəré abhəḡ yé bekuti ntí. ⁷ Mbakanem abhíkí bhəḡ békúti ntí ndü mpok nenikímuet təndu Mandem áḡhókó mbakanem be ámbák mbo yímbəḡ ndü beyə babhi. Mbakanem abhəḡ bekú bo mangó menwəp Mandem, ke ngəré átəḡ chí menwəp ebhen nném ywi. ⁸ Bě bəříḡí bé mbakanem abhíkí fú ntá ngəré, ngəré kě áfú ntá mbakanem. ⁹ Ne Mandem abhíkí ghoko mbakanem əti ngəré, ke aḡhókó

ngoré ěti mbakanem. ¹⁰ Ndu échí nó, ngoré abhōj bekuti ntí ywi mbō eriñ betōj be yí achi anten nnēm ywi, mbōnyune bōángel báýñi. ¹¹ Yĕndu echi nō, besé bo sébháré m̄æet ne Acha séríñí bé ngoré apú ndũ m̄æet eyi, achí antené mbakanem. Ne mbakanem apú ndũ m̄æet eyi, achí antené ngoré. ¹² Échí enyu eyō mbōnyune, ngoré afú chí am̄æet mbakanem. Ke néne, ngoré ke ábhe mbakanem. Ne bāké ghōkōntik be menyij menkem bēfũ chí ntá Mandem. ¹³ Bě babhōj m̄āngati me ndak ane: échí sayri be ngoré ánikm̄æet ntá Mandem nenti bōnkwō kekuti ntí? ¹⁴ Bekōjō enyu ené Mandem ághókó menyij, be babhōj bābhíkí riñi bé eróri emene chí enyij ntíanwōp nta mbakanem? ¹⁵ Ke ngoré, eróri emene ékwāy ne yí tontó. Ékwāy ne yí mbōnyune Mandem achyé yí emenéntí be émbák mbō nden ane ngoré ákuti ntí ne yō. ¹⁶ Yĕntiki mmu ane áyàñ bekem epúítí ndũ ndak ane, ándíñí bé besé bōnto Yesu ne batōj Eyōj Mandem ne bōnkwō Mandem bachak, sébhíkí pere bhōj yĕnyij échák berem.

Enyũ sébhōjō ményíé nenyíé Acha

(Mt 26.26-29; Mk 14.22-25; Lk 22.14-20)

¹⁷ Ke béýñi menyij ebhen m̄yàñ beghati bhe néne, mpú bití bhe mbōnyune mpok ane bāchem nebhuet amōt ndu menikm̄æet ntá Mandem bāpú k̄a nō chí ndu béghóko, bāchōnti chōnti. ¹⁸ Enyijí mbi ené mbōjō bérem echi be: Bághátí me be mpok bāchemti mbō bō nkwó, bākōre mm̄æet ndũ bakwó, m̄ānkem nōkō epúítí ne bati. Ne nnókó bé tetep achí ndũ enyij ené bághátí mé. ¹⁹ Eri mbōj be ákóré ámbák néntí eneká ndu beku m̄āngó bō abhen bākōjō Yesu ne nti némót. ²⁰ Mpok ane bāchem nebhuet amōt, puyĕ chí nenyíé Acha kĕ m̄ānyie. ²¹ Nchí rem nó mbōnyune mpok bāchem ebhak émót, yĕntiki mmu āwene

chi ményie eni nenyíé, kenon̄ batĩ bõnkwa. Eyo énkũ be mbok yeka manchokõ nsay, ené báchák mányie, mányu, mánkwen. ²² Kwáé! Bǎbhíkí bhón̄ beket ebhen mǎnyíé mǎnyú aré ke? Bǎyàṅ bébyak chí bõ nkwó Mandem mǎnchye bõ abhen eyap épú ntíanwóp ke? Bǎyàṅ ngátí bhe be yi ěti ndak ane? Bǎyán̄ be mbítí bhe ké? Nse. Mpú kwáy bébiti bhe wáwák!

²³ Mpú kwáy bébiti bhe mbonyune enyih̄ ené Acha ághátí mé kě ngátí bhé nkwó. Ěchí bé ndũ nkúbhé beti ebhén bátí yi, asot ekpókó bret, ²⁴ achye bakak ntá Mandem, abho bébókóti ekpókó bret eyo anchye nako ntá bakoṅo bhi andeme nako be, “Né chí mmuet̄ eya ane mēchyè ěti yeká. Kũ nókó ká enyu ené ndu bétik me.” ²⁵ Mánán̄já nókó ményíé nenyíé, asot nkóp ne mmēm amem, achye bakak ntá Mandem nkúbhé mbõ enyũ yí ákũ ne nenyíé, abho béchyé yěntiki mmu wap andeme nako be, “Né chí nku nko ane Mandem ányú ne bõ mmik ěti newú ena. Yěntiki mpok ane mǎnyu mmem ndu nkóp ane kũ ka nó ndu bétik me.” ²⁶ Ene étòṅ bé kpat̄e mpok ane Acha ápètnsem, yěntiki mpok ane mǎnyie bret ane, mǎnyú mmēm amen, bǎghati bo bé yi agu nyaka ndu bépéme bhesé. ²⁷ Ndu echi n̄, yě agha ane ányie nenyíé Acha, ansot nkóp ayi anyu ené ápú chye yí kenókó, enyũ mmu wu ákũ bebũ mbonyune yí ásòt̄ mmuet̄ Acha ne manon̄ ami mbõ eráká ndak. ²⁸ Yěntiki mmu abhōṅ yé béchák ntí eni ke ansot bret ne nkóp Acha. ²⁹ Yě agha ane ányie nenyíé Acha, ansot nkóp ayi ené yí ábhíkí kaysi béchyé mmuet̄ Acha kenókó, chōṅ Mandem antemsi yí. ³⁰ Ěti eyo kě beyã bheka māmè, báchák keper̄e bhón̄ betan̄, ne abhénéfú bágu. ³¹ Ke mbák besé babhōṅ séchák mmuet̄, Mandem apú tán̄ bhesé. ³² Ke mbák Acha átàn̄ bhesé, áchye bhesé ntémsí ndu ményúre bhesé bé ewak ene Mandem

átàŋ bõ mmik, áké temsi bhesé nkwó. ³³ Bõma, mpok ane bächemti be mǎnyie nenyíé ekōŋ ke mǎnyie nenyíé Acha, bo abhen báyámbi, bábhōŋ menoŋ bati. ³⁴ Mbák nsay ánu mmũ, ánjámbi ányíé nenyíé eket eyi, bé mpok bächémé nebhuet amot, bǎké kũ Mandem ámbé nti. Béyiŋi barak ácháak, chōŋ membōŋ ntwó awu nchyé bhe maníé enyũ babhóŋó bekũ.

12

Menyũ akap ane Efóŋó Bedyere áchyè

¹ Bõma, néne, beyiŋi menyũ akap ané Efóŋó Bedyere áchyè, mbíkí yaŋ mǎmbák ndũ ejuri. ² Bǎriŋi be mpok ane bǎbhíkí re bho béríŋi baraká Mandem, bo bákũ nyaka mǎném ebhi ndũ beyǎ menyũ, mǎnchye nǎkō kenókó ntá bōmandem abhen bápú rem kepí. ³ Nchí yáŋ yé be mǎndíŋí be mbák Efóŋó Mandem achí ne mmu, apú kway bérem ebúbũ ěti Yesu Kristo. Ne yě mmu apú kway bérem be Yesu chí Acha mbák Efóŋó Bedyere apú ne yi.

⁴ Akap ane bõ Mandem bǎbhōŋ achí menyũ ne menyũ, ke Efóŋó Mandem éré amot kě áchyè akap ankem. ⁵ Betik Yesu Acha ebhén bo Mandem bǎkwày bekũ béchí menyũ ne menyũ ke Acha ere amot ke sékũ betik ebhi. ⁶ Babhi achí menyũ ne menyũ ané Mandem ákũ betik ndũ bapém ayesé, ke Mandem éré amot kě áchyè betaŋ ntá yěntíkí mmu ndu bekũ menyiŋ. ⁷ Chi bekwak bōnkwō kě Mandem áchyè akap ané átōŋ bé Efóŋó Bedyere achí ne mmu. ⁸ Ntá mmu amot, Efóŋó Bedyere áchyè akap bechye maníé. Ntá mmu achak Efóŋó Bedyere anchye akap berem menyiŋ ebhen yi ákũ yi andíŋí. ⁹ Ntá mmu amot Efóŋó Bedyere áchyè neka, ntá mmu achák anchye akap bébú bo mame. ¹⁰ Ntá mmu amot Efóŋó Bedyere áchyè akap bekũ menyiŋí maknkay, ntá achák anchye akap beghati bho menyiŋ

ebhen befu ntá Mandem. Ntá mmu amət ächye akap beriņi Efónó Bedyere ne befónó bebúbebu, ntá achák anchye akap berem beyōjtək ebhen yi abhíkí riņi, ne ntá anufú anchye akap ménéne enyiņ ene mmu areme ndŭ eyōj etək ene yi abhíkí riņi. ¹¹Nkúbhé Efónó Mandem amət ke áchye akap ane ankem. Yí ächye akap ntá yěntiki mmu mbō enyu yí áyāņ.

Mmuet nkwă abhōj bérókómuet nyánjá nyánjá

¹² Sérìņi be nkwāņwan abhōj chí mmuet amət, ke bérókómuet bechi nyánjá nyánjá. Yěndu bérókómuet beyă, ndiere mmuet amət ke áchí. Enyu eyō ke échí ne Kristo. ¹³Mbək yesé séchí bo Israel, báchák bápú bo Israel. Mbək yesé séchí basem, báchák bápú basem. Ke bájwítí bhese mankem chí ndŭ betāņ Efónó Bedyere éré amət, ne sérōp chí mmuet amət mbō mmu amət. *

¹⁴ Échí tetep bé mmuet nkwāņwan abhíkí bhōj chi épókómuet émət. Abhōj beyă bérókómuet. ¹⁵Mbák ekak éndém be, “Těndu mpú awō, mpú épókómuet.” Eyō énkū be ekak éké bhak épókómuet ké? ¹⁶Ne mbák atú ándem be, “Těndu mpú nyésé, mpú epókómuet”, eyō épú kū bé atú áke bhák épókómuet. ¹⁷Mbák mmuet nkem achí chí nyésé, mmu äkwáy béghok mbaņ ná? Ne mbák mmuet nkem achí chí átú, mmu äkwáy béghok eriep ná? ¹⁸Ke mbō enyu échi, Mandem aghókó bérókómuet menkem, akū be bō mémbak mmu amuet mbō enyŭ yi áyánjá nyaka be mémbak. ¹⁹Mbō bérókómuet menkem béchí chí épókómuet émót, mbú mmuet nkwāņwan äfu fá? ²⁰Ke mbō enyu échi, bérókómuet béyă, ke ndiere mmuet amət ke achi. ²¹Nyésé mmu népú kwáy béghátí awō be, “Mbíkí bhōj enyiņ békū ne wō?” Ne ntí apu

* ^{12:13} Nkúbhé Efónó Bedyere éré ke Mandem achye bhese.

kway bégháti bekak be, “Mbíkí bhōy yěnyiy béku ne wə.” ²² Enyiy ene seriyi chí be mmu apú kway bebhák nepém mbák mámféré bépókómuet ebhén bo bákáysí bé bébhíkí bhōy menwəp yi amuet. ²³ Ne bépókómuet ebhén sékàysi bé bépú yěnyiy, bó kě sere sət mpok békém. Ne bépókómuet ebhén sébhèse bé bo báké ghó ne amík, bə ke sékəm sayri encha, ²⁴ bépókómuet ebhen bépú chye mmu ntíanwóp. Ke Mandem aghókó mmuet yesé enyu ene séchyè bépókómuet ebhén bo bábhōy ntíanwóp ne bhə kenókó éncha bépókómuet béchák. ²⁵ Mandem aghókó mmuet nkwañwan enyu eyə be yěntiki épókómuet embak sayri ne bépókómuet béchák. ²⁶ Mbák épókómuet émót éghòk bebe, béchák menkem béghòk bebe, ne mbák báchyè epókómuet émót kenókó, béchák bébhōy mañák ne yó.

²⁷ Bě bönkwo mankem bächí mmuet Kristo ne yěntiki mmũ yweka achi épókómuet Yesu. ²⁸ Ne Mandem afyé bo abhen babhōyó akap menyu ne menyu ndũ nkwo bakojo Yesu. Bō mbi chí abhen yi áchyé akap bebhak bönto Yesu. Abhen bákòjo chí bo abhen Mandem achye akap bégháti bho menyiy ebhén befu ntá yi. Abhen bapet bákòjo chí abhen yi áchyé akap bétəy bo Eyəy Mandem. Áchyè báchák akap béku menyiyí maknkay, abhénéfú anchyé akap bébu bömame, báchák akap békwak bho. Áchyè abhenefu akap béríyí bekem bo sayri. Achye bachak akap berem beyəyótək ebhén bábhíkí riyi. ²⁹ Bo mankem bächí bönto ké? Bo mankem báchí baremé kepinti ke? Bo mankem báchí batəy Eyəy Mandem ke? Bo mankem bákù menyiyí maknkay ke? ³⁰ Bo mankem babhōy akap bébu bömame ke? Bo mankem bábhōyó akap berem beyəyótək ebhén bábhíkí riyi ke? Bo mankem babhōy akap menene

menyiŋ ebhen bárémé ndũ beyōŋótōk ebhen babhiki riŋi ke? ³¹ Ke fyé ká nti ndũ bebhōŋ akap ane acha achak.

Néne, chōŋ ntōŋ be mbi ane árí áchá áchá ankem, be mǎnkōŋo chí wu.

13

Ekōŋ echa menyīŋ menkem

¹ Yě ndīŋí berem chi beyōŋótōk menkem ne beyōŋó bōángel nkwo, mbák mbíkí kōŋ bo, nó nchí chí mbō akánkárŋ ne njáné ené éyōŋ. ² Ne yě mbōŋ chí akap bégháti bho menyīŋ ebhén bífú ntá Mandem ne mbák ndīŋí menyīŋ menkem, * yě chí menyīŋ Mandem ebhén bechí bhésé bhésé, ne mbák mbōŋ neka ne Mandem enyu ené mǎkwáy bégháti njie ngo be, “Fǎ fá”, amfa, ke nke kōŋ bo, nō mpú yěnyīŋ. ³ Mbák nchyé menyīŋ ebhá menkem ntá bho, nchyé yě chí mmuét eya be mǎnsōŋ, ke nke kōŋ bo, eyō epu kwák me ndũ yě mbi. ⁴ Mbák mmu akōŋ bo, ābhōŋ ekébhéntí ne bhō, ātōŋ bō berínti, apú bhōŋ mpabhamík ne bhō, ne apu pányu ne bhō. ⁵ Mbák mmu akōŋ bo apú yōŋ mmuēt, apú kǎ barak ntíánwóp, apú yiŋi chi ndiere mmuēt yi. Apú kaysi chí ndiere menyīŋ ebhén bekwak yímbōŋ, apú wakari bebent, apú fyē bo anti mbák bákǎ yi bebú. ⁶ Mmu ane akōŋ bo apú bhōŋ maŋák mpok bákú bebépti menyīŋ, ābhōŋ maŋák mpok bo bákú menyīŋ ebhén bechí chak. ⁷ Mmu ane akōŋ bo, apú fere nti ne bo abhen bakǎ bebú, ápú rō bífye ntí ne bo mpoknkem, ápú rō bebhaka nti be chōŋ Mandem ankǎ yěntiki enyiŋ embak sayri, ne áte kpírí ndũ yěntiki enyiŋ.

⁸ Ekōŋ ebhiki bhōŋ ngwenti. Ke mbák chi akap beghati bho menyīŋ ebhen bífú nta Mandem, chōŋ wu ámfuēt.

* ^{13:2} Fǎ, sénkōŋó enyu ene echi amem Today's English Version.

Chōη akap berem beyōñótak ebhen mmu abhiki riñi ámay ne ané berijī menyīñ ndū betañ Efóñó Bedyere áfuere fuet nkwo. ⁹ Néne, sérijī menyīñ chí mbək mbək. Ne séghàti bho menyīñ ebhen Mandem afyé bhese anti chí mbək mbək. ¹⁰ Ke mpok ane menyīñ ebhen béjwí pəət bétwó, chōη ebhen béchí mbək néne mémay. ¹¹ Mpok mbuēt mandu mmə, nchí rem nyaka kepí mbə məmbə, nkaysi nəkə barak mbə məmbə, ngə nəkə menyīñ mbə məmbə. Ke mpok nnáj nchíkí, ndə baraká kəmbó. ¹² Néne, séghò menyīñ chi bebherí bébhérí mbə be séyīñi chí ékírísú ene echí bebherí bébhérí. Ke mpok yə ánkway, chōη séngó yěntiki enyīñ sayri ne amík. Néne, ndíñi menyīñ chí mbək mbək, ke mpok yə ánkway, chōη ndíñi yěntiki enyīñ sayri nkúbhé mbə enyū Mandem áríñi me sayri.

¹³ Menyīñ bechi berat ebhen bébhak mpoknkem. Menyīñ ébhere chi neka, nebhakánti, ne ekōη. Ke ndū menyīñ ebhen berat, ene echa bechak menkem chi ekōη.

14

Akap berem kepinti ne ane beyōñótak

¹ Fié ká ntí ndū bébhōη ekōη ne bho, məmbōη beyă ekwak be Efóñó Bedyere ányché be akap, sayri sayri, akap béghàti bho menyīñ ebhen béfú ntá Mandem. ² Nchí rem nə mbənyune mmu ane árəm beyōñótak ebhen yi abhiki riñi, apú rem menyīñ ntá bho, ārəm chi ntá Mandem mbənyune yě mmu apu jwimem ndū enyīñ ene yi árəm. Árəm chi menyīñ ebhen beyīñi Mandem ne bechi bhésé bhésé, ndū betañ Efóñó Mandem. ³ Ke mmu ane ághàti bo menyīñ ebhen béfú nta Mandem áchyè bhə betañ, afyé bho ntí, ne áchyè bhə nepəptinti. ⁴ Mmū ane árəm beyōñótak ebhen yi ábhíkí riñi, áchyè chi mmuət yi betañ. Ke mmu

ane ághàti bho Eyōη Mandem āchyè bati bōnkwo betan Mandem. ⁵ Nchí yan be be mánkem mändem beyōtōtok ebhen bābhíkí riñi, ke sayri sayri, nchí yan māngati bho menyīη ebhen Mandem afyé be anti. Mmu ane árēm menyīη ebhen Mandem afyé yi anti achá ane árēm beyōtōtok ebhen yi abhiki riñi mbák mbōη mmu akabhé beyōtōtok abhíkí néne enyīη ene yi árémé be enchye bo betan.

⁶ Bōma, mbák ntwó ntá yeka ndeme nōkō chi beyōtōtok ebhen mbíkí riñi, chōη nkwa be ná? Mbōη bekā mändīη enyīη ene Mandem ákú mēndīη, ne menyīη ebhen ndīη ēti Mandem, ne ebhén yi afyé me anti be ngati bho, ne mbōη betōη Eyōη eyi. ⁷ Mbák menyīη ebhen bēbhíkí bhōη nepēm mbō mbaη bēfé ne nekīη bēbhíkí chye erítī eyōη, ná mmu ákway berīη nekway enen báfē ne mbaη, ne enén bákwēt? ⁸ Ne mbák mmbá nenu ábhíkí chye eyōη sayri, agha ákway berīη be chi mmbá nenu, antōηti mmuet bé ándók ebhīnenu? ⁹ Échí enyumōt ne bhe. Mbák mändem enyīη ndū eyōtōtok ene bābhíkí riñi, bo bápú kway bejwimem. Ná bō bákway ye berīη enyīη ene bārēm? Ébhak ntá yap chi mbō be bārēm kepī ne mbúép, né épú bhōη ntí. ¹⁰ Beyōtōtok beyā fá amik, ne bēchí kekúrí kekúrí. Ne ye émōt epu ene bo abhen bārēm yō bápú ghok. ¹¹ Ke mbák mbíkí riñi eyōtōtok ene mmu árēm, nchí bhak chi kenkō ntá yi, yí nkwo ambak chí kenkō ntá ya. ¹² Nchí ghati ye bhe be, tēndu bābhōjō beyā ekwak ebhōη akap ane Efóηō Mandem āchyè, fyé ká ntí tontó ndū akap ané ákwak bōnkwo mántan mandōkō nōkō chi ambi.

¹³ Mmu ane árēm eyōtōtok ene yi ábhíkí riñi, aníkmuēt be Mandem anchyé yi akap ménéné nta bho enyīη ene yi árēm ndū eyōtōtok ene yi abhiki riñi. ¹⁴ Nchí rem nō

mbonyune mbák nchí nìkmuet ndū eyọ́tọ̀k ene mbíkí rìjì, efójó ẹ̀ya ke ẹ̀nìkmuet ẹné, ndū nkaysi ya, mpú jwimem ndū enyìyì ẹne méré̀m. ¹⁵ Chọ̀y nkẹ̀ yẹ̀ yì? Chọ̀y nník nọ̀kọ̀ mmuet ne efójó ẹ̀ya ne nìkmuet ne nkaysi ya nkwo. Chọ̀y nkway nọ̀kọ̀ bakway ne efójó ẹ̀ya ne nkway nọ̀kọ̀ ne nkaysi ya nkwo. ¹⁶ Mbák ẹ̀pú nọ̀, mbák mmu yweka ẹ̀nìkmuet bechye bakak ntá Mandem ndu efójó, ná mmu ane ábhíkí rìjì eyọ́tọ̀k ene yi árẹ̀m ẹ̀kway beka be, “Amen” ẹné yi ábhíkí jwimem? ¹⁷ Yě mmu ánychye chyé erítí bakak ntá Mandem, nenikímuet eno nẹ̀pú chye mmu achak betay. ¹⁸ Nkáká Mandem be, ndū betay Efójó Bedyere, ndem beyọ́tọ̀k ebhen mbíkí rìjì ncha bhe mankem. ¹⁹ Yě nọ̀, ndū nchemti bọ̀nkwo, eri ntá ya, beghati bho menyìyì ne beyọ̀y betay ebhen bo bághòk mánjwimem, echa berem menyìyì ne beyọ̀y ebhen beya becha nka byo ndū eyọ́tọ̀k ene mbíkí rìjì.

²⁰ Bọ̀ma báké bhak mambọ̀ ndū nkaysi yeka. Bák ká mbọ̀ bọ̀ abhen babhuet amọ̀ ndu barak bebú, ke ndū nkaysi ayeka bák ká beséne bho. ²¹ Básiy amem Ẹ̀kátì Mandem be Acha arem be,

“Chọ̀y nsọt bọ̀ betọ̀k bechak abhen b́arẹ̀m beyọ́tọ̀k ebhen bọ̀bha b́abhíkí rìjì ndem kepi ntá yap. Yě nọ̀, bọ̀bha b́apú tá chọ̀y batú beghok enyìyì ene méré̀m.”

²² Eyo ẹ̀tọ̀y bhese be berem kepi ndū beyọ́tọ̀k ebhen bo b́abhíkí rìjì, chí eriyì ntá bo abhen babhiki noko Yesu Kristo, puyé ntá bo abhen mánóko. Ke akap beghati bho menyìyì ebhen b́efú ntá Mandem, chí eriyì ntá bo abhen mánóko. ²³ Mbák Nkwọ̀ Kristo ankem achem ndū nebhet amot ne yéntiki mmu ane achi amem ẹ̀rẹ̀m eyọ́tọ̀k ene yi ábhíkí rìjì, ke ẹ̀mfakari be bo abhen b́abhíkí bhọ̀y akap wu

ne bo abhen bábhíkí noko manchwe amem, bó bhō bapu rem be ebhokori ékem be? ²⁴ Ke mbák bo mankem bárèm chi menyìy ebhen béfú ntá Mandem, ne mmu ane ábhíkí noko Yesu Kristo, ne yě chí ane ábhíkí rìjì menyìy ebhen antwó anchwe, ághok enyìy ene bãrem anjwimem anka be yi achi mmũ bebú, ne menyìy ebhen yi ághókó mémbo betan yi. ²⁵ Enyìy ene yi ághókó éghati yi kponoron menyìy bhésé bhésé ebhen bechi yi anti, énkũ yi ankwen besí Mandem anchye yi kenókó, andem be, “Mandem achi ne be tetep!”

Enyũ bebhak ndũ nchemti yweka

²⁶ Bõma, enyìy ene bãbhónó ye beku chi be, mpok bãchémé nebhuet amot ndu menikmuet, mbák mmu amot achyé nekway, achak antón Eyon Mandem, anefu andem enyìy ene Mandem akũ yi andìjì, ne mbák achak andem keri ndũ eyonótok ene yi abhiki rìjì, anefú ánéne yó ndũ eyonómbon. Kũ ká yěntiki enyìy embak ane echye bo mankem betan ndú baraka Mandem. ²⁷ Mbák bo báchí abhen bárèm beyonótok ebhen bábhíkí rìjì, eri bati apay, ne yě bati arat mandem. Ne bãbhon berem menyìy mmũ amot amot, ne mmũ achak ambak ane ánene menyìy ebhen bárèm. ²⁸ Ke mbák yě mmu apú menene ndũ eyonómbon, yěntiki mmu ane ábhónó akap wu árchókó kpák amem echeme Nkwō Kristo, andem nkwō beyonótok ebhen yi ábhíkí rìjì ne mmuet yi ne ntá Mandem. ²⁹ Bõbati apay, mbák epu nō, batí arat, mándem menyìy ebhen Mandem aghati bhō, bachak mánde chak menyìy ebhen bō bárèm. ³⁰ Ne mbák Mandem ákú mmu ane achi chōkō andìjì enyìy ane bárèm, ánkúsí kpík. ³¹ Bo abhen bárèm menyìy ebhen béfú ntá Mandem bākway beku nō amot amot be bõ mankem mángók enyìy ene Eyon Mandem érem be émfyé bhō nti. ³² Bõ abhen bãbhónó akap berem

menyih ebhen béfú ntá Mandem bákway bekem mmuet manchōkō kpák, be mándíhí mpok ane bákway berem kepí. ³³ Mandem apu Mandem ebyōk, äyàh sembōh chi eyōh emōt ne kpák ndũ nkwō yesē.

Mbō enyu echí amem bakwó bho Mandem ankem, ³⁴ baghōré bábhōh bechekō kpák amem bechemē bōnkwō. Bábhíkí bhōh berem kepí. Bábhōh besēptimuet mbō enyu ebhé Moses érēm. ³⁵ Mbák enyih echi ene bō báyàh berihí, mámbép maném abhap anywóp. Echi enyih ntíanwóp ntá ngōré berem kepí amem echemé bōnkwō. ³⁶ Kwael Eyōh Mandem ébho chi ntá yeka ke? Ke chí be ndiere ntá yeka ke yō échwōbhé? ³⁷ Mbák mmu akáysí be yi achi ndemekēpĩnti, ne ye bé abhōh akap ane Éfōjó Mandem achye yi, ándíhí bé enyih ene mēsìh-ne ntá yeka chi enyih ene Yesu Acha ághátí me nsih. ³⁸ Mbák mmu abhíkí ka be echi enyu eyō, báké ka yi nkwō.

³⁹ Bōma, bōh ye ka beyă ekwak be Éfōjó Mandem ányché bhe akap beghati bho menyih ebhen béfú ntá Mandem, ne báké kán bo be báké rem beyōhótōk ebhen bábhíkí rihí. ⁴⁰ Bábhōh bekū yěntiki enyih sayri ne ebyōk ti.

15

Yesu apētnsem ndũ nepém

¹ Bōma, nchí yaj betik bhe ěti Mbok Ndíndí ane ngátí nyaka bhe, bābhúre yō anti ne bātē kpírí ndu yō. ² Mbok Ndíndí-ne ke Mandem ásōt bepeme bhe, mbák mǎndók ambí bekem yō ne betañ. Mbák épú enyu eyō, nō mǎnókó chi ndéndem.

³ Nném enyih ene mēghàti bhe mbō enyũ bāghátí nyaka me nkwō chi be: Kristo agú nyaka ěti bebú bhese mbō enyũ Ékátí Mandem éréme nyaka be chōh émfakari.

⁴ Bábhéme yi ne égháká nókó manywōp arat, Mandem akū

yí apetnsem ndũ nepém mbə enyũ Ekáti Mandem éréme nyaka be chəŋ émfakari. ⁵ Atóŋ ye mmuet ntá Píta ne, ansem mpok, ntá bōnto bhi batí byo ne apay. ⁶ Atóŋ ye mmuet ntá mpáy bakoŋo bhi mpok amət. Báýá bácha bati hōndret etay (500). Yěndu mbək eyap mǎnánŋ bágú, beyǎ bhap bábhuét nepém. ⁷ Abhesi ye ntá Jems ne, ansem mpok, ntá bōnto mankem. ⁸ Ndũ ngwenti, abhesi ntá ya nkwo, mme mmu nchí mbə mmǎ ane bábhé ndu mpok ane bábhíkí bhakanti be chəŋ mámbə yi. ⁹ Ndũ nkwo bōnto Yesu, mme ke nchí ansem mankem, nke kwáy mmu ane bo bábhiŋi be mũnto mbənyune mēchyè nyaka bōnkwo Mandem beyǎ esəŋəri. ¹⁰ Ke ɛti berĩndu Mandem, nchí mmu ane nchí echəŋ, ne berĩndu bhi ne me bépú nyaka ndéndem. Bépú nyaka ndéndem mbənyune nkú betik nchá yěntiki mũnto achak, yěndu epu chi ne betaŋ ebha ke ndũ betaŋ Mandem ndũ berĩndu ebhi bechi ne me. ¹¹ Ndu echí nə, yě chí mme ke ngátí nyaka bhe Mbok Ndíndí, yě chí bōnto báchák, bese mankem séghàti bho chi nkúbhé Mbok Ndíndí ére ɛti Yesu Kristo, ne yo ké be mǎnókó.

Bawú bábhəŋ bepetnsem ndũ nepém

¹² Mbák Mbok Ndíndí ane séghàti bho achí be Kristo ápétnsem ndũ nepém, ná ye mbək yeka bákway berem be bawú bapu petnsem ndũ nepém? ¹³ Mbák échí tetep be bawú bapu petnsem ndũ nepém, nó Kristo abhíkí petnsem ndũ nepém. ¹⁴ Ne mbák Kristo abhíkí petnsem ndũ nepém, nə menyiy ebhen séghàti bhe ɛti yi bechi chi ndéndem ne neka eneka ne yi nechi chi ndéndem. ¹⁵ Mbák échí tetep be bawú bapu petnsem ndũ nepém, nə sésè chi nsé ɛti Mandem, ndu séghàti bho be Mandem akə Kristo apetnsem ndũ nepém. Mbák échí tetep be bawú bapu petnsem ndũ nepém, nə Mandem abhíkí kə

Kristo ampētnsem ndũ nepēm ne nō neka enese nechi chi ndéndem. ¹⁶ Échí enyu yō mbōnyune mbák bawú bapu pētnsem ndũ nepēm, nō Mandem abhíkí kē nyaka Kristo ampētnsem ndũ nepēm. ¹⁷ Ne mbák Kristo abhíkí pētnsem ndũ nepēm, nō neka enese nechi chi ndéndem, ne nō bebú ebheka bebhuet be anti. ¹⁸ Mbō enyu yō ke echi, mbē bo abhen mánóko Kristo bāgu máném. ¹⁹ Mbák ndiere ēti nepēm enen fá amik ke sébháká nti ne Kristo, nō ndũ bō mmik mankem ebep ebhe yesé echa.

²⁰ Ke echí tetep be Mandem akē Kristo apētnsem ndũ nepēm ndu betōj be chōj yí ankē bawú mámpētnsem ndũ nepēm. ²¹ Mbō enyū newú néfueré ntá mmu amot, ke nétwó fá mmik, nō ke nepérensem ndũ nepēm nkwo nefuere ntá mmu amot ke nétwó. ²² Nkúbhé mbō enyū bō bāgū mbōnyune bachi bebhárēbhō Adam, nō ke Mandem ákē chōj bō mankem abhen bábháré mmuet ne Kristo mámpētnsem ndũ nepēm. ²³ Ke yēntiki mmu abhōj bepētnsem ndũ nepēm ndũ mpok ane Mandem afyé. Kristo ke áyámbi ápérensem ndũ nepēm. Mpok yi apēt átwó kē bōbhi bápēt chōj nsem ndũ nepēm. ²⁴ Mmik amay ye, Yesu Kristo ansot awónem amfāy befóhó ebhen bébhóhó betāj amfāy bho, ansot kefō eki anchye ntá Mandem mmu achi Etayi. ²⁵ Yesu abhōj bekem kefō kpáte Mandem ankē bōmpap abhi mámdōp mbō enōk ene yi anyāja beka amfay. ²⁶ Mūmpap ane Mandem ánaja chōj ndũ ngwenti chi newú. ²⁷ Échi mbō enyū Ekáti Mandem érēm be, “Mandem afyé yēntiki enyīj anten yi.” Ke berem be, “Menyīj menkem béchí anten yi” abhíkí tōj be Mandem mmu afyé menyīj menkem anten Kristo ábhák nkwo anten yi. ²⁸ Ke mpok ane Mandem ákú menyīj menkem mémbak anten Kristo kē mbōj Mýwi afyé mmuet anten Mandem, mmu afyé yēntiki enyīj anten

yi, be Mandem aywĩntí ambak Mfɔ, ne yě mmu achak áké bhak mbɔ Mandem.

²⁹ Mbák bawú bápú petnsem chɔŋ ndũ nepém, ntí ane bájwiti bho ndũ ntí bo abhen bawú achi be yi?

³⁰ Mbák bawú bápú petnsem ndũ nepém, ntí ane sékà newú mpoknkem achi be yi? ³¹ Bǎma, nchí anyũ newú mpoknkem.

Nchí rem nɔ ntá yeka mbɔnyune mǎpànyu ɛti yeka ne ntí be betik Yesu Kristo Acha yese ebhen mékù

békú bǎchi bǔbhi. ³² Mpok nchí etak Éfesos, mbɔŋ beyǎ esɔŋɔri ne bo abhen bǎchí are. Ntiki nsáy mébhɔŋ ndũ

nenu enén ménù enén nnú ne nnyǎbhi eyɔ mbák bawú bapu petnsem ndũ nepém?

Mbák bapu petnsem ndũ nepém, “Sényíé, sényú, mbɔnyune mandú mpok ségu.”

³³ Bǎké rɔ bo mándwɔ bhe. “Ǫkò ne ngép, óngép agher.”

³⁴ Bóŋ nkaysi ane achi chak, mǎndɔ bebú. Mbok ayeka bǎbhíkí riŋi Mandem wáwák. Nchí rem nɔ be ntíánwɔp ankem be.

Enyũ mmuet ane bawú bápētnsem ne yɔ

³⁵ Mmu akwáy bebher be, “Chɔŋ Mandem ankɔ bawú mámpetnsem ndũ nepém ná? Bápētnsem ne ntiki enyũ mmuet?”

³⁶ Mbák mmu ámbép nɔ, nɔ achi echɔŋtímu! Bǎbhíkí riŋi be, mmu ámpí mbwɔt, mbák yɔ abhíkí yambi

angu, apú chak ángó? ³⁷ Ne enyɔŋ ene mmu ápí, puyě chi nneré nchwi ne puyě nneré mbwɔt achak, chi mónyese

nchwi, mbák épú nɔ, mónyese mbwɔt achák. ³⁸ Ke Mandem áchyé nyésé mbwɔt enen bápí aywi mmuet ane

nɔ néchak, néngo, nembɔŋ mbɔ enyu yi átí bé émbák. Yěntiki enyũ mbwɔt áfu amik ambóŋ chí ayi enyũ mmuet.

³⁹ Menyɔŋ ebhen bėbhóŋɔ nepém bebher mmuet kekúrí kekúrí. Bakwǎŋwǎŋ bǎbhɔŋ ayap enyũ mmuet, nnya ébhóŋ eyap enyũ mmuet, kenen kebóŋ eyap enyũ mmuet,

ne nsi ébhōŋ eyap enyu mmuet. ⁴⁰ Mmuet menyih ebhen bechi amfay échí kekúrí ne mmuet menyih ebhen bechi fá amík. Ne beri menyih ebhen amfay béchí kekúrí ne beri menyih ebhen fá amík. ⁴¹ Mmok abhōŋ ebhi beri, ntaŋ ábhōŋ ebhi beri, mambe ábhōŋ ebhap beri, ne mambe ábhōŋ beri kekúrí kekúrí.

⁴² Enyuyō ke ebhak mpok Mandem ákù bawú mámpétnsem ndū nepém. Mmuét ngú ane bábhémé, āpōpō. Ke mpok yi ákù bawú mámpétnsem ndū nepém, mmuet nkwa ābhák chi ane ápú gu wáwák. ⁴³ Mpok bábhème mmu, erene yi ébèp ne apú bhōŋ betañ. Mpok Mandem áku bawú mámpétnsem ndū nepém, mmuet eyō āri, ambōŋ betañ. ⁴⁴ Mpok bábhémé mmu, bábhème mmuet bō mmik. Mpok Mandem ákù bawú mámpétnsem ndū nepém, mmu ābhōŋ chi enyū mmuet ene amfay. Mbák mmuet bō mmik achi, nō mmuet ene amfay ebhōŋ bebhak nkwa. ⁴⁵ Ekáti Mandem éghàti bhese be, “Adam, mmu Mandem áyámbi aghoko, achí nyaka nkwaŋwaŋ ane achi nepém.” Ke Adam ane áfú ansem chí Efóŋó ne yi áchyè nepém. ⁴⁶ Puyě mmuet ane Efóŋó Mandem áchyè ke ayambi. Ané bō mmik ke áyámbi, ke ane Efóŋó Mandem áchyè antwō chōŋ ansem mpok. ⁴⁷ Mandem aghókó mmū mbi chí ne ntōp, ane átwō ansem afú chi amfay. ⁴⁸ Bō mmik mankem báchí mbō mmu ane Mandem ághókó ne ntōp, ne bō mfay mankem báchi mbō mmu ane áfú amfay. ⁴⁹ Nkúbhé mbō enyū séchí mbō mmu ane bāghókó ne ntōp néne, mpok átwō ane sébhak mbō mmu ane áfú amfay.

⁵⁰ Bōma, nchí ghati bhe be enyū mmuet ene sébhōŋó epú kway bebhak ndū nebhuet ane Mandem achi Mfō are, ne enyih ene égugu epú kway bechōkō ndū nebhuet amət ne enyih ene epu kway begu wáwák. ⁵¹ Ghók ká, nchí ghati bhe enyih ene échí bhésé bhésé ntá yeka. Besé mankem sépú gu chōŋ, ke báyibhiri mmuet eyese. ⁵² Chōŋ sémbōŋ

mmuēt ekō tēmchók, ndũ móm̄b̄ij̄i mpok ane mmu ákiep amík, ndũ mpok ane mmbá ane ngwenti ákwéné. Mpok eyō, bawú bápetnsem ndũ nepém ne mmuēt ene épú gu wawak; ke mánjibhiri bhese abhen sechi p̄ tēmté, sémbōj̄ mmuēt ekō. ⁵³ Ébhak enyu eyō mbōnyune mmuēt eyese ene épōpō ebhōj̄ beyibhiri endōp mmuēt ekō ene épú gu wáwák. Ne enyij̄ ené égugu ebhōj̄ beyibhiri endōp chi ene épú gu wáwák. ⁵⁴ Mpok eyō, chōj̄ émfakari be mmuēt eyese enjibhiri enyu yō, be enyij̄ ene Ékāti Mandem éghati bhese émfú tetep. Nō chi be, “Mámen newú. Básot awónem amfáy newú ndak amay.” ⁵⁵ Newú, betañ ebhe amfay nepém bechi fá? Betañ ebhen ósōt besak bhō béchí fá? ⁵⁶ Bebú ke béchyè newú betañ. Bebhé Mandem ke béchyè bebú betañ. ⁵⁷ Ke sénkáká Mandem be achyé bhese awónem amfáy bebú ěti enyij̄ ene Yesu Kristo Acha ywese ákú. ⁵⁸ Bōma, abhen ekōj̄, ndũ échí nō, t̄ ye ka kpirí, ké fere amó. Dók ká ambi bekū betik Acha ne bati yeka ankem mpoknkem, t̄ndu b̄ar̄ij̄i be betik Yesu Kristo Acha ebhen b̄akū bepu nem ndéndem.

16

Nkáp ane b̄achwōp ndu bekwak bati bo Mandem

¹ Béyij̄i nkáp ane b̄achwōp ndu bekwak bo Mandem, b̄abhōj̄ bekū mbō enyu ngátí bōnkwō abhen atú Galéshia mánkū. ² Ndũ ȳntiki nywōbhé neywēm̄uēt, ȳntiki mmũ yweka ámbúrē enyij̄, bekoj̄o nkáp ane yi ákú betik ábhōj̄, be b̄aké chwōp bakap chi ndiere mpok ane ntwó awu. ³ Nnáj̄ ngáká awu, chōj̄ nsij̄ ekāti nchyé ntá bo abhen b̄ayábhé beto Yerúsalem ne akap aywēka. ⁴ Ne mbák eri be menkwō ndók, chōj̄ ndok ne bhō.

Enyũ P̄l ati bekō ne bo abhen yi ati beghō

⁵ Chōŋ ntwó begho bhe mpok nnáŋ mfuéré atú Masi-dónia mbonyune mbōŋ nti befuēt aré. ⁶ Ngufú chōŋ ntat ne be mandú, ne ékway bebhak ndũ eso enkem. Mpok ánkway ye ane mērōŋ ebhak ene mērōŋ, mǎnkwak me ndók aré. ⁷ Mpú yaŋ be ntwó ngó bhe mfuere fuēt. Mbōŋ nti bétwō betat ne bhe, mbák Mandem ankwak. ⁸ Ke mbōŋ bebhak fá Éfesos kpatē mpok Epǎ Pentekos ankwáy. ⁹ Mbōŋ erítí mbi beku esayri betik fá yěndu beyǎ bo mánù bechyet me mbi.

¹⁰ Tímōti ánánŋ ántwó awu, kém ká yi sayri, enyu ené yi ábhōŋ maŋák bebhak ne bhe. Yi chí mmú ane ákù betik Mandem mbō me. ¹¹ Ndu echi nō, bǎké rō yě mmu ámbyák yi. Tík ká yi sayri be ámpetnsem ntá ya. Batǐ bōnkwō ne mme sénòŋ yi.

¹² Mbák chí manō ywese Apólos, ngátí yi beyǎ mpok be ántwó awu ne bōnkwō bachak mángō bhe, ke abhíkí ka bétwō néne. Chōŋ antwó mpok yi ábhōŋó epok.

Beyōŋó ngwenti

¹³ Bák ká pē, mǎnte kpirí ndũ neka eneka ne Yesu. Bōŋ ká netanánti, mǎnte sené. ¹⁴ Yěntiki enyiŋ ene bǎkù, kú ka yō ne ekōŋ.

¹⁵ Bōma, bǎriŋi be ndũ bo Akáiya mankem, efo ene Stefánas ke éyámbi bekoŋo Yesu Kristo, ne báchíe nepém enap ndu bekũ betik be mánkwak bo Mandem. ¹⁶ Septí ká mmuēt ntá bō mbō abhō ne ntá yěntiki mmu achak ane áchémé mmuēt ne bhō ndũ betik. ¹⁷ Mbōŋ beyǎ maŋák be Stefánas ne Fōtunátos ne Akaikos bátwō fá, mbonyune netwó wap achi mbō bhe bē nkwo bātō. ¹⁸ Báfyē me nti nkúbhé mbō enyu báfyé bhe nti. Chíé nókó ká menyũ bo bhō kenókó. ¹⁹ Bakwó bhō Kristo abhen Ésia bátó be bakak. Akwíla ne Príska ne bōnkwō abhen bácheme nōko eket eyi bátó be beyǎ bakak ndũ nnyén Acha. ²⁰ Bómayese

abhen fá mankem bátö bakak. Kaká ká bati nkwo sayri mbö bö Kristo. ²¹ Mmε Pōl, ke nchí siŋ bakak amen ne awó wa. ²² Mbák mmú achi anε ábhíkí kōŋ Yesu Kristo Acha, eyak émbák ne yi. Acha ywese, twó! ²³ Berĩndu Yesu Acha mémbák ne bhe. ²⁴ Nkōŋ bë mankem. Sérōp chi ndũ nsoŋ amōt ndu sébháré mmæet ne Yesu Kristo.

Ekáti Nku Nkɔ

New Testament in Kenyang (CM:ken:Kenyang)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kenyang

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kenyang

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Mar 2019 from source files dated 12
Mar 2019
0a400be4-2dfe-565d-bdea-5f3d59d48520